

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 19 ЧЕРВНЯ 2009 РОКУ ЧИСЛО 25 VOL. CXV FRIDAY, JUNE 19, 2009 No. 25

США звернули увагу на недостатню протидію торгівлі людьми в Україні

ВАШІНҐТОН. – 16 червня Державний секретар США Гіларі Клінтон оголосила про оприлюднення „Доповіді про торгівлю людьми 2009 року". За цією доповіддю, Україна опустилася до контрольного списку країн другої групи, які потребують пильної уваги, тому що, попри значні зусилля українського уряду, спрямовані на ліквідацію торгівлі людьми, Україна ще не повністю відповідає мінімальним стандартам протидії цьому неґативному явищу.

У доповіді вказується, що Україна не змогла надати доказів того, що вона докладає достатніх зусиль, аби торгівці людьми були покарані, а жертвам торгівлі людьми надавався достатній захист. Минулого року, зазначається у доповіді, уряд України зробив певний поступ у розслідуванні та передання до суду справ про торгівлю людьми з метою трудової експлуатації, але ці успіхи були затьмарені невідповідністю покарань тим, хто торгував людьми як задля сексуальної, так і трудової експлуатації, а також браком зусиль у вирішенні проблеми причетности державних службовців до торгівлі людьми.

Посольство США зараз працює з урядом України у напрямі боротьби з торгівлею людьми і готове допомогти Україні у її спробах наблизитися до загальноприйнятих стандартів. Уряд США здійснює низку програм допомоги Україні, спрямованих на вдосконалення ефективности протидії торгівлі людьми. *(УНІАН)*

УНСоюз пропаґує відвідини України Президентом США Бараком Обамою

Невдовзі Президент Барак Обама вирушить у свою третю з черги подорож до Европи. Досі, на жаль, він не оголосив про відвідини України, одного з стратеґічних партнерів США.

Хоча Президент Б. Обама через Державний департамент США підтвердив, що підтримує територіяльну цілісність, незалежність та суверенність України, президентські відвідини України були б дієвою демонстрацією підтримки новим урядом США цієї ключової країни в Европі. Це також було б визнанням значного поступу України в демократизації, як і її ролі в забезпеченні миру та стабільности в реґіонах Центральної і Східньої Европи.

Президентські відвідини були б зокрема важливими тепер, у час економічної та політичної кризи, котра має значний вплив на Україну. Це також було б і підсиленням для України на шляху до евроатлантичної інтеґрації та підкріпленням для її провідників у їхніх намаганнях продовжувати конечні політичні реформи.

Український Народний Союз рішуче заохочує Президента Б. Обаму відвідати Україну, щоб вказати на підтримку України його урядом, незважаючи на будь-яке „перезавантаження" у стосунках з Росією.

УНС також заохочує американців українського походження зконтактуватися з Білим Домом стосовно заохочення Президента Б. Обами до відвідання України.

За Екзекутивний комітет Українського Народного Союзу –
Степан Качарай,
президент

Український фестиваль дитячої творчости „Дамо земну кулю дітям"

Лілія Григорян

НЮ-ЙОРК. – 31 травня в Українській католицькій церкві св. Духа відбувся Український фестиваль дитячої творчости „Дамо земну кулю дітям", присвячений Міжнародному дню дітей, що відзначається в Україні 1 червня. Фестиваль відбувся під патронатом Генерального консульства України у Ню-Йорку та Організації оборони чотирьох свобод України, за підтримки Постійного представництва України при ООН.

Гостей фестивалю спочатку запросили на подвір'я церкви, де можна було побачити виставку вишиваних ікон о. Дмитра Блажейовського, зліпити горщики під керуванням майстра Івана Братка, придбати українські книжки, пограти на українських духових інструментах. Також можна було поласувати українськими стравами та напоями.

Це було справжнє свято дитинства. Тепла атмосфера, розваги надворі і велика кількість українських, ще маленьких, але вже зірочок, на сцені.

Свято відкривали ведучі Віра Павлишин та Ірина Дейнеко, які запросили на сцену почесних гостей фестивалю. Михайло Козюпа – голова Організації оборони чотирьох свобод і другий заступник президента Українського Народного Союзу, подякував всім спонсорам та організаціям, які підтримали дитяче мистецтво.

Чотирирічна Уляна Лещук була наймолодшою учасницею концерту.
Фото: Лілія Григорян

„На сцені – хореографічний колектив „Червона калина" (художній керівник Надія Лемега).
Фото: Степан Слуцький

Учасників свята привітав Владика Павло Хомницький.

Привітав всіх учасників о. Віктор Вронський і зачитав вітання Архиепископа Української Православної Церкви в США Антонія.

Гостей та учасників фестивалю привітали консул України в Ню-Йорку Богдан Мовчан та другий секретар Постійного представництва України при ООН Ольга Кавун.

Після офіційного відкриття почалась концертна програма. Діти співали, танцювали, грали на музичних інструментах, читали вірші. Серед співаків виступили дует сестер Надії та Наталі Павлишиних, Андреа-Франческа Попович, Ксенія Качурак, Наталія Крутовська, Анастасія Каспрук, маленькі Софія Турко та Катруся Носорева, Юлія Цвях, Христина Шафранська.

Українські та европейські танці показали танцювальний колектив „Барвінок" під керівництвом Орландо Пагана, хореографічний колектив „Червона калина" під керівництвом Надії Лемеги, гурт

(Закінчення на стор. 15)

Діти навчалися гончарства під керівництвом Івана Братка.
Фото: Степан Слуцький

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

ВР визначила основи запобігання й протидії корупції

КИЇВ. — Верховна Рада 11 червня визначила основи запобігання й протидії корупції. За відповідний проєкт закону у цілому проголосували 230 депутатів – за необхідних 226. Закон визначає основи запобігання й протидії корупції в публічній і приватній сферах суспільних взаємин, механізм відшкодування збитків, завданих унаслідок корупційних правопорушень. Законом також визначається перелік осіб, відповідальних за корупційні правопорушення. Зокрема до них віднесені особи, уповноважені на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування: президент, голова Верховної Ради і його заступники, прем’єр-міністер і члени Кабінету міністрів, голова Служби безпеки України, Генеральний прокурор, голова Національного банку, голова Рахункової палати, уповноважений Верховної Ради з прав людини, а також депутати Ради й місцевих рад, державні службовці. Крім того, законом до осіб, уповноважених на виконання функцій держави, прирівнюються також члени окружних, територіяльних і дільничних виборчих комісій і керівники громадських організацій, які частково фінансуються з державного й місцевого бюджетів. Закон також визначає перелік суб’єктів, уповноважених на протидію й запобігання корупції: президент, парлямент, уряд, органи прокуратури. При цьому визначається, що координацію й контролю за діями органів виконавчої влади з протидії корупції здійснює Кабінет міністрів. Серед заходів щодо протидії корупційної діяльности визначені: заборона використання службового становища з метою одержання неправомірної вигоди, заборона неправомірно сприяти фізичним й юридичним особам у здійсненні господарської діяльности, в одержанні ними дотацій, субвенцій і кредитів. Крім того, фізичним й юридичним особам забороняється фінансувати органи державної влади або органів місцевого самоврядування, у тому числі надавати їм матеріяльну або нематеріяльну допомогу. (*„День“*)

Р. Богатирьова вважає ВР джерелом корупції

КИЇВ. — Секретар Ради національної безпеки і оборони (РНБО) Раїса Богатирьова переконана у необхідності до президентських виборів провести позачергові парляментські вибори. Р. Богатирьова 12 червня заявила, що влада потребує „перезавантаження“. Це можна зробити виключно шляхом позачергових виборів до парляменту, якому сьогодні довіряють лише 2 відс. виборців і який є непереборним джерелом політичної корупції і нестабільности. „Звичайно ж, потрібно було б негайно змінити виборчу систему, яка перетворює законодавчий орган в корито, за яке під виглядом національних інтересів щодня б’ються представники українського підприємництва“, – вважає секретар РНБО. Вона також вважає, що одночасно з президентськими виборами слід провести референдум зі зміни Конституції. Але найбільш важливим, зазначає Р. Богатирьова, якій пророкують посаду нового міністра оборони, є „відкритість, чесність та прозорість дій влади і, в першу чергу, уряду. Ці якості і демонструє Президент В. Ющенко. Ця обставина, як мені здається, і є єдиним способом отримати довіру виборців. Саме їм ухвалювати рішення щодо наступного провідника нації“. Оглядачі зауважують, що протистояння між президентською та урядовою гілкою влади призвело до неспроможности В. Ющенка втілити амбітну програму реформ „10 кроків назустріч людям“, що позначилося на його низькому рівні популярности серед громадян країни. *(Бі-Бі-Сі)*

С. Тігіпко створить свою партію

КИЇВ. — Колишній радник прем’єр-міністра України Сергій Тігіпко заявив про намір створити власну політичну силу. Про це С. Тігіпко повідомив 16 червня. За його словами, тепер в Україні немає жодної справжньої політичної партії. „Я хочу зробити партію і найближчим часом буду її формувати“, – сказав С. Тігіпко. Він додав, що плянує зробити це ще до президентських виборів. За словами С. Тігіпка, у створеній ним партії пануватиме внутрішня демократія і конкуренція. Він також додав, що виступає за розширення повноважень президента. С. Тігіпко пояснив, що Україні сьогодні потрібна концентрація влади. „Україні потрібен сильний президент“, – сказав він і зазначив, що саме президентський зразок є найдоцільнішою формою правління для прискореного розвитку та модернізації країни. С. Тігіпко переконаний, що ця ідея є популярною у суспільстві. Він не виключив, що пізніше ініціюватиме референдум стосовно даного питання. 23 травня Трудова партія України на своєму з’їзді заявила, що підтримає С. Тігіпка, якщо він буде кандидувати на президента. С. Тігіпко, в свою чергу, сказав, що готовий погодитися на висунення його у кандидати у президенти Трудовою партією. *(„Газета по-українськи“)*

В. Черномирдіна звільнено з посади Посла Росії в Україні

МОСКВА. — Президент Росії Дмитро Медвєдєв своїм указом звільнив Віктора Черномирдіна з посади Посла Російської Федерації (РФ) в Україні. Про це 11 червня повідомлялося на офіційному сайті Президента Росії. Цим же указом В. Черномирдіна призначено радником Президента РФ, на нього покладено обов’язки спеціяльного представника Президента з питань економічного співробітництва з державами-учасницями Співдружности незалежних держав (СНД). Таким, чином В.Черномирдіна, який вісім років був Послом Росії в Україні і викликав нарікання Києва своїми „недипломатичними“ заявами, усунуто з цієї посади. Зокрема колишній міністер закордонних справ України Володимир Огризко застерігав В. Черномирдіна за недипломатичні заяви після того, як В. Черномирдін критикував стосунки між Віктором Ющенком і Юлією Тимошенко. Сам В.Черномирдін виступив на прийнятті у посольстві РФ і заявив: „Я завершую своє перебування в Україні… дякую вам за все!“. Наразі невідомо, хто буде новим послом Росії в Україні. *(Бі-Бі-Сі)*

Найкраще місто для життя в Україні – Львів

ЛЬВІВ. — 12 червня журнал „Фокус“ представив третє щорічне оцінювання „55 кращих міст для життя в Україні“. Переможцем оцінювання 2009 року став Львів. Першу позицію Львову забезпечили високі показники за всіма критеріями. Особливо високо експерти оцінили діловий та освітній потенціял міста Лева, а також рівень культурних заходів і туристичну привабливість. За двома останніми критеріями Львів набрав максимальну кількість балів. В оцінюванні брали участь 70 міст, з яких були відібрані 55 найкращих. Перша десятка виглядає так: Львів, Київ, Івано-Франківськ, Чернівці, Ялта, Харків, Одеса, Іллічівськ, Симферопіль і Севастопіль. Редакція за допомогою експертів оцінювала кожне місто за 55-бальною системою за 14-ма критеріями. Цього року „Фокус“ пильніше оцінював діловий і фінансовий потенціял учасників, оскільки кризовий рік змістив першочерговості у бік економіки. За висновком головного редактора журналу „Фокус“ Михайла Гладкого, „у 2007 і 2008 роках, перші місця оцінювання посідали невеликі міста, населення яких не перевищує пів мільйона. Статистика цього року показала, що міста, які знаходяться поблизу великих, переживають економічні негаразди легше: у них високий запас фінансової міцности, більше можливостей з точки зору ринку праці“. *(Радіо „Свобода“)*

Рада Европи підтримала проєкт Конституції В. Ющенка

КИЇВ. — Проєкт Конституції Віктора Ющенка схвалила Венеціянська комісія Ради Европи. За словами міністра юстиції Миколи Оніщука, комісія 15 червня дала позитивну оцінку проєктові Президента України – як такому, що відповідає мірилам Ради Европи і европейській правовій доктрині. Але европейські юристи також мають до цього документу зауваження. Венеціянській комісії сподобалися зміни судоустрою: йдеться про безтермінове призначення суддів, поправки складу вищої ради юстиції і нових положень щодо прокуратури. М. Оніщук уточнив, що проєкт конституції відображає не радянський модель прокуратури, а такий, що відповідає европейським стандартам і зобов’язанням України перед Радою Европи. Однак, европейські правники розкритикували, а точніше назвали надмірною необхідність затвердження якихось змін до Конституції тільки на референдумі. Крім того, експерти комісії вважають, що напівпрезидентська система може зберегти потенційний конфлікт між президентом і Кабінетом міністрів. Також В. Ющенкові, можливо, доведеться відмовитися від положення про пожиттєве право екс-президента входити до складу сенату. Водночас депутати Верховної Ради скептично ставляться до прийняття цього проєкту Конституції. Вони зазначають, що специфіка венеціянської комісії полягає в тому, що вона оцінює дотримання стандартів демократії, а не політичну доцільність. Рішення венеціянської комісії не несуть обов’язкового характеру. Проте її експертні оцінки вважаються авторитетними при вдосконаленні законодавства европейських держав. *(Бі-Бі-Сі)*

Український уряд та ЕБРР підписали меморандум

КИЇВ. — Український уряд та Европейський банк реконструкції і розвитку (ЕБРР) 11 червня підписали меморандум про взаєморозуміння щодо співпраці у сфері розвитку енергетики в країні. Делеґація ЕБРР приїхала 10 червня до Києва на три дні, аби розібратися у подіях та змінах, що відбулися в Україні останнім часом, і зрозуміти виклики, що стоять перед державою в умовах фінансової кризи. Делеґація, очолювана членом ради директорів ЕБРР Теренсом Бравном, має намір зустрітися з прем’єр-міністром Юлією Тимошенко, членами уряду, керівництвом парляменту, представниками найбільших українських банків і компаній у Києві, Львові та Івано-Франківську. Т. Бравн повідомив, що цього року ЕБРР інвестує в Україну 1 млрд. евро. Аби забезпечити фінансову стабільність, міжнародний банк уже допомагає Києву в рекапіталізації проблемних фінансових установ. За словами Ю. Тимошенко, ЕБРР є найбільшим інвестором в Україні. *(„День“)*

„Єдиний центр“ звинувачує СБУ у стеженні за В. Балогою

КИЇВ. — Партія „Єдиний центр“ 11 червня звинуватила Службу безпеки України у переслідуваннях Віктора Балоги. Один з представників партії, депутат парляменту Михайло Полянчич завив, буцімто СБУ стежить за екс-главою Секретаріяту Президента, аби виявити компрометуючі дані. М. Полянчич також розповів, що звернувся до Генеральної прокуратури, аби та перевірила цю інформацію. У запиті депутата йдеться про розпочату оперативно-розшукову справу, в рамках якої стосовно В. Балоги та людей з його оточення нібито ведуть зовнішнє спостереження, а також контролюють телефонні переговори і листування. Речниця СБУ Марина Остапенко спростовує ці закиди як нісенітницю. В. Балога звинуватив Президента Віктора Ющенка у зраді своїх передвиборчих обіцянок і „кумівстві“ після того, як пішов з посади голови секретаріяту Президента. Він також заявив про корупцію в оточенні Президента. Оглядачі розцінили останнє як приховану спробу погрожувати В. Ющенкові оприлюдненням інформації про середовище Президента, яку міг мати колишній голова його адміністрації. (*УНІАН)*

НА ТЕМИ ДНЯ

Юлія Тимошенко виступила ... проти усіх кандидатів

Прем'єр-міністер України Юлія Тимошенко під час засідання Кабінету міністрів України 17 червня. Фото: УНІАН

КИЇВ. – Юлія Тимошенко 15 червня у програмі „Свобода слова" на телеканалі ICTV заявила, що на чергових виборах Президента України Віктор Ющенко виконуватиме ролю технічного кандидата Арсенія Яценюка, який, у свою чергу, буде технічним кандидатом Віктора Януковича. Вона оголосила себе єдиним реальним кандидатом на майбутніх президентських виборах.

„Ющенко – це технічний кандидат Яценюка, його завдання – від ранку до вечора мене вбивати. Красиво, публічно, із запрошенням журналістів. Яценюк – технічний кандидат Януковича, його завдання – забрати у центральній та західній Україні все, що у мене є. Янукович – це той, хто буде дійсно змагатися зі мною", – заявила вона.

Прем'єр повернулася до властивої їй наступальної риторики: не скупилася на обіцянки і одночасно перекладала всю провину за економічну кризу на інших. „Не слухайте кандидатів у президенти. Я чітко знаю, що біля мене вже ніхто не може стати поруч – жоден Віктор, ані інший", – запевнила Ю. Тимошенко.

В. Ющенко йшов у її промові окремим рядком. Спочатку Ю. Тимошенко йому по-людськи поспівчувала: мовляв, шкода, що невідома хвороба так „вплинула на його здоров'я і зовнішність". Але тут же додала, що діягнозу йому спецслужби вже давно повинні були поставити, „щоб з'ясувати сутність того, що відбувалося". Партію Реґіонів і В. Януковича Ю. Тимошенко обізвала дезертирами і аутсайдерами.

За дві години спілкування з телеглядачами Ю. Тимошенко встигла протиставити себе всім українським політикам і надавати обіцянок уперед.

Народний депутат, провідник „Фронту змін" А. Яценюк переконаний, що в другому турі президентських виборів він зустрінеться з В. Януковичем і переможе його. Про це він заявив 16 червня на презентації сумської організації „Фронту змін".

„Мені прикро, коли сьогодні прем'єр називає мільйони українців, які підтримують іншого кандидата, технічними людьми", – сказав він і зауважив, що „не потрібно нервувати щодо третього кандидата, яким є прем'єр". За його словами, доля дала чинному прем'єрові двічі керувати Українською державою, і на ній лежить велика відповідальність, в першу чергу, щодо виконання того, що обіцялося українському народові.

Народний депутат України, провідник ініціятиви „Фронт змін" Арсеній Яценюк. Фото: УНІАН

„Народ сам розбереться, зроблено це, чи ні, і не треба шукати винних, не треба розповідати про те, що весь світ об'єднався проти. Треба відверто визнати, що є нездатність до керування країною, – зазначив А. Яценюк. – Прем'єрові потрібно допрацювати цей термін і навчитися гідно програвати". (*„Кореспондент"*)

Президент України Віктор Ющенко: „Мова йде про державний переворот"

В ч. 24 „Свободи" було вміщено першу частину відповідей Президента України Віктора Ющенка на запитання кореспондентів УНІАН. Нижче подано закінчення цього інтерв'ю.

– А розпуск парляменту Ви не розглядаєте як варіянт?

– На мій погляд, це варіянт малопродуктивний. З одного боку, для когось він виглядає технічно дуже просто. А з іншого боку – він не приносить суспільної розв'язки. Це не вирішує проблеми. Це є робота з наслідками. Тому він просто не є адекватним.

– І так само позачергові президентські вибори?

– Я б цю позицію коментував дуже обережно. Обережно у якому сенсі? Я розумію, що головна проблема в моїй країні – проблема формування влади, завершення формування ладу. Чи готовий я іти на компроміси, якщо взамін будуть запропоновані кроки, ну, наприклад, конституційної реформи, яку я представив, чи реформація виборчої системи? Чи, уявімо собі – ну, будьмо на хвилинку романтиками – ми домовилися, що конституційні реформи, подані президентом, ставляться в порядок денний цим парляментом, що 450 народних депутатів кажуть, що нам соромно перед людьми, соромно дивитися своїм родинам в очі, коли нас звинувачують, що ми огорнулися своїм імунітетом, що ми безвідповідальні перед законом, ми знімаємо безмежний депутатський імунітет і залишаємо лише політичний...

А ще ми хочемо привести у владу чесних людей, професійних людей, а це можна зробити лише запровадивши відкриті списки на парляментських виборах... От уявімо собі, що ці речі ми зробили.

Ви знаєте, я б заплатив велику ціну, щоб це відбулось, і великі компроміси прийняв би. Тому що дискусія не знаходиться в площині – на місяць раніше чи на місяць пізніше забезпечити припинення повноважень президента. Головне – досягти якісної структури влади в Україні.

І найголовніше, це є ахіллесова п'ята нашої влади, – налагодити зворотний зв'язок з виборцем. Те, що ми називаємо – відповідальність влади перед виборцем. Якщо владу обирають за закритими списками чи в закритому парляменті, тоді немає потреби владі, обраній таким чином, апелювати до виборців, звітувати перед ними, пояснювати свої вчинки.

Іншими словами, якщо ми демонтуємо оцю проблематику, я переконаний, можна робити дуже багато зустрічних кроків.

– Ви самі визнавали, що Ваша послідовна позиція в питаннях НАТО, євроінтеграції, щодо Голодомору не дуже позитивно позначалася на ваших рейтинґах... Якщо говорити про участь у нових виборах, то як можна розраховувати на підтримку людей?

– Це те поняття, яке близьке кожному професіоналу. Є речі, які ти не зміниш, незалежно від того – чи ти в передвиборному змаганні, чи ти після виборів. І найбільший хрест покладено на інтеліґенцію. Це ті люди, які повинні давати відповідь на доленосні питання нації, я маю на увазі націю, яка сотнями років ходила по стерні з однією мрією – розбудувати свою державу – і заплатила величезну ціну за це.

Сьогодні ми говоримо про те, що українська нація має свою державу. Безумовно, за 18 років її не розбудуєш, але, з іншого боку, є канони, і якщо ми розбудовуємо державу, ми повинні дати чесну відповідь (на питання), що робить націю державницькою.

Що таке нація? Це спільнота, у якої є своя територія, у якої є своя мова. Яка в нас мова і що треба вирішити, щоб ця мова відбулася? І починається атака, що це політика проти національних меншин... Нічого подібного! Ви знаєте ту мовну політику, яку проводить Україна – це, можливо, одна з найбільш ліберальних і демократичних мовних політик, яка повністю відповідає Европейській хартії реґіональних мов. Те ж саме і щодо культури, традицій, історії українського народу.

Коли ми говоримо про Голодомор, ми дискутуємо в той час, коли живі ще люди, які пухли в 1932-1933 роках... У нас такі, як (Петро) Симоненко, закликають забути це, говорячи, що це байки. А якщо щось і було, то це вина Господа Бога. Але це неправда!

Тут не питання судити когось – наше завдання осудити цей злочин. Бути байдужим до зла, значить – ніколи не бути досяжними до добра.

Історія кожної нації пишеться зі сторінок боротьби за свою незалежність. Дуже часто, навіть якщо мова йде про трагічні сторінки, дуже часто трагедії об'єднують націю більше, ніж щось інше. І коли ми затребуємо цю історію, то це один із засобів сказати, що ми – українці, що ми – окрема нація, що в нас своя територія, своя етика, своя мораль, своя мова. І цим ми цікаві іншій спільноті.

Якщо ми цього не матимемо, тоді, як казав один письменник, ви байстрюки світу.

– Але ж нація виховується не один, не два роки. А до виборів залишилося півроку. І потрібно вживати якихось заходів... Наприклад, Ви змінили голову свого секретаріяту. Що Ви робитимете далі?

– Будуть наступні кроки. Але я хотів би вам чесно сказати: якщо ми говоримо про виборчу кампанію і якщо я правильно розумію ваше запитання – чи я відмовлюсь від того, чим я п'ять років ішов і вів націю, чи забуду про це місяців на три, я скажу – цього я не зроблю.

Політика не варта того, щоб таким способом добиватися того, що не є твоєю суттю, що не є твоєю місією. Хай це місце медом мазане, і хай залишається комусь, але брехнею іти до цього – того не варте. Це неправильно. І як для мене, це важко. Для мене зрадити цьому... Я ж до цих цінностей іду все своє життя. Це поставити хрест на всьому. Це що, мене батько неправильно виховав, мене мама не в той час народила, що, їхня вина, що я з'явився в Україні, де після комуністів одні хрести стоять і половина дітей ходить нехрещеними?

Я виключно оптимістичний політик, я переконаний, що нація, яку ми сьогодні мило-любо називаємо українською, це не свинопаси, повірте, це нація, яка родить козаків, це нація, у якій багато леґінів, які добре розуміють, що коли ти хочеш мати завтрашній день стабільним, спокійним, гідним, тоді це твоє завдання.

Я своєю позицією намагаюся нагадати нації, можливо, вибачте за слово, напружую: якщо вас ваша мова не об'єднає, то вас важко чимось об'єднати. Якщо вас життя ваших батьків не об'єднує – як вони гноїлися чи в окопах війни, чи у 1920-их роках – під час так званої громадянської війни, – якщо це вас не об'єднує, якщо вас не об'єднує колискова чи пісня, у якій ви виховалися, – тоді ви дивна нація. Вас ніщо не може об'єднати.

Але я переконаний, що українська нація – не та нація, вона самосвідома. Повірте, якщо чотири роки говорити нації – слухайте, якщо ми не знайдемо спосіб інтеґруватися до колективної безпеки, то в нас немає серйозних шансів на незалежність країни, – то на перший рік більше скептиків буде, на другий – менше... Чим я сьогодні тішуся – п'ять років я говорю про це, з виборчої кампанії, і опонентів не більше, опонентів менше, а прихильників більше. Очевидно, хотілось би, щоб темпи були швидшими, але ви попрацюєте, я попрацюю, тисячі журналістів – зробимо правильні висновки з історії, напи-

(Закінчення на стор. 5)

АМЕРИКА І СВІТ

У Теграні загинули сім демонстрантів

ТЕГРАН, Іран. — У столиці Ірану у висліді зіткнень з поліцією вночі 15 червня, під час розгону несанкціонованої демонстрації проти підсумків президентських виборів, загинули сім демонстрантів. Вогонь по демонстрантах був відкритий після того, як вони спробували напасти на військове приміщення Корпусу вартових ісламської революції. Декілька демонстрантів отримали важкі поранення. 12 червня в Ірані відбулися президентські вибори, на яких перемогу з великою перевагою отримав діючий президент Махмуд Ахмадінежад. Він набрав 62.6 відс. голосів, що практично удвічі більше, ніж у його головного суперника – колишнього прем'єра Мір-Госейна аль Мусаві, який не визнав висліди виборів і звинуватив владу країни в їх фальсифікуванні. Прихильники М.-Г. Мусаві вийшли на вулиці, вимагаючи справедливости, що привело до наймаштабніших безладів в країні за останнє десятиліття. Тільки у Тегрені напередодні на демонстрацію вийшли близько 100 тис. осіб. Провідник опозиції М. Г. аль Мусаві, звертаючись до тих, що зібралися, заявив, що реальну картину вислідів виборів має бути оприлюднено. Релігійний провідник Ірану аятола Алі Хаменеї наказав провести розслідування звинувачень у фальсифікації вислідів президентських виборів. Хаос, який вибухнув в Ірані після оголошення вислідів президентських виборів, ускладнює стратегію США щодо взаємин з цією країною. Нещодавно Президент Барак Обама оголосив про те, що він готовий розпочати діялог з Іраном. Але звинувачення у фальсифікації виборів змушують американців відкласти їхні пляни. Президент Б. Обама намагається не ставати на бік іранської опозиції, бо не хоче, аби виглядало, що США втручаються у те, що відбувається в Ірані. Тим часом закордонним журналістам було заборонено відвідувати демонстрації опозиції в Ірані. *(„День", „Голос Америки", Бі-Бі-Сі)*

Б. Обама береться за реформу медичної галузі

ЧИКАҐО. — Президент Барак Обама 15 червня виступив на з'їзді Американської медичної асоціяції. Він наполягає на реформі системи медичної опіки, кажучи, що збереження статус-кво не є виходом з становища. За словами Б. Обами, вартість медичної опіки сьогодні є загрозою економіці країни, а також дедалі більшим тягарем, що лежить на родинах та підприємницьких компаніях. Тому єдиним виходом у довготерміновій перспективі, переконує Президент, є реформа галузі охорони здоров'я. Він наголосив на тому, що одне важке захворювання людини може з'їсти усі її набуті протягом життя заощадження. До того ж, близько 46 млн. жителів США тепер взагалі не мають медичного страхування. Тож Б. Обама сказав, що країні необхідна більш ефективна та доступна система страхування, яка б влаштовувала як лікарів, так і пацієнтів. *(„Голос Америки")*

ВООЗ назвала вірус „H1N1" пандемією

ЖЕНЕВА, Швайцарія. — Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) оголосила першу за понад 40 років пандемію, викликану свинячою ґрипою. Рішення прийнято на засіданні 11 червня в Женеві. Згідно з офіційними даними, на сьогодні захворювання запримічено у 74 країнах світу. Як зазначили представники ВООЗ, оголошення пандемії не означає, що вірус став більш загрозливим. Рішення, як сказано, зумовлене поширенням хвороби великою територією. Станом на сьогодні свинячою ґрипою захворіло 30 тис. осіб. Від неї померло 144 особи. За словами фахівців, найбільше – 100 смертельних випадків – у Мехіко. Переважно вірус „H1N1" має легку форму, але не виключені його мутації у майбутньому. Він особливий тим, що поєднує у собі свинячий, пташиний та людський віруси. Фахівці ще не знайшли вакцини проти цієї хвороби. *(„Голос Америки")*

Стрілянина в Музеї Голокосту

ВАШІНҐТОН. — Озброєний нападник з рушницею в руках 12 червня увійшов у Музей Голокосту в столиці, де пострілом поранив охоронця, який згодом помер у лікарні. Нападника, якого пострілами зупинили інші охоронці і який в критичному стані перебуває в лікарні, правоохоронці розпізнали як 88-літнього Джеймса фон Брана. Дж. фон Бран відомий правоохоронцям публікацією в інтернеті антисемітських та расистських пасквілів. Серед них – заперечення самого Голокосту. В пам'ять 39-літнього загиблого охоронця двері музею, який щорічно відвідує близько 1 млн. осіб, закриті. Випадок розслідується, однак, правоохоронці схиляються до думки, що нападник діяв наодинці. На момент стрілянини в музеї перебувало приблизно 2,000 осіб. *(„Голос Америки")*

Уряд США хоче обмежити платні корпоративних керівників

ВАШІНҐТОН. — Президент Барак Обама 11 червня призначив спеціяльного наглядача, завдання якого – слідкувати за тим, які платні отримують 100 найвищих керівників у кожній з семи приватних компаній, що недавно отримали урядову допомогу. Більше того, президентський уряд наполягає, що кожна корпорація, акції якої оцінюються на біржі, повинна узгоджувати платні свого керівництва зі своїми акціонерами. Міністер фінансів США Тимоті Ґайтнер переконаний, що щедрі мільйонні платні керівників, які вони виписують собі навіть у час кризи, є однією з причин проблем в економіці. „Криза, яку ми переживаємо, була викликана багатьма факторами, але жага надмірних платень, очевидно, штовхала багатьох у фінансовому секторі на невиправдані ризики", – вважає Т. Ґайтнер. Численні опитування громадської думи, проведені в США, свідчать, що американці розлючені тим, що керівники компаній, врятованих за державні гроші, виплачували собі мільйонні премії. Президент Б. Обама згоден з думкою більшости. *(„Голос Америки")*

О. Лукашенко оскаржив створення „спецназу СНД"

МІНСЬК, Білорусь. — Речник міністерства закордонних справ Білорусі заявив, що Мінськ вважає нелеґітимною підписану 14 червня у Москві Організацією договору про колективну безпеку угоду про створення Колективних сил оперативного реаґування, позаяк під нею немає підпису Білорусі. Президент Білорусі Олександер Лукашенко не брав участи у заході через, так звану, „молочну війну" між Москвою і Мінськом – після того, як Росія заборонила ввезення білоруських молочних продуктів. О. Лукашенко заявив, що без подолання нездорових тенденцій в економічній сфері рухатися далі шляхом зміцнення колективної безпеки неможливо. Плянується, що до складу колективних сил безпеки мають увійти військові частини і підрозділи країн-членів – Росії, Білорусі, Вірменії, Киргізії, Казахстану, Таджикистану і Узбекистану. Узбекистан також не брав участи у підписанні угоди. *(Бі-Бі-Сі)*

Б. Нетаньягу готовий визнати Палестину, але з умовами

ЄРУСАЛИМ. — У виголошеній 14 червня промові прем'єрміністер Бенямін Нетаньягу вперше публічно висловився про можливість створення палестинської держави, проте заявив, що погодиться на створення палестинської держави, якщо вона буде повністю демілітаризована і визнає Ізраїль як державубатьківщину еврейського народу. Речник палестинського президента Махмуда Абаса назвав пропозиції Б. Нетаньягу „саботажем" мирного процесу. Втім, Европейський союз і США заявили, що умовна підтримка прем'єрміністром Ізраїлю ідеї створення Палестинської держави є важливим кроком у напрямку досягнення миру на Близькому Сході. ЕС, США, Росія і ООН входять до складу так званого „квартету" міжнародних партнерів, які намагаються вреґулювати ізраїльськопалестинський конфлікт. Між тим, вже вдруге в якості міжнародного уповноваженого у справах Близького Сходу колишній прем'єр-міністер Великобританії Тоні Блейр відвідав сектор Ґази. Два роки тому угруповання „Гамас" захопило владу на цій зубожілій території. Т. Блейр заявив, що світовій спільноті необхідно привернути увагу до гуманітарної ситуації в секторі Ґази з уваги на „скрутне становище", в якому там опинилися місцеві палестиці. Протягом останніх двох років Ізраїль та Єгипет утримують бльокаду Ґази, що Ізраїль вважає критично важливим заходом для ґарантування своєї безпеки. *(„Голос Америки")*

Візиту Президента України до Австралії відкладено

КАНБЕРА, Австралія. — Управа Союзу Українських Організацій Австралії (СУОА) 10 червня отримала вістку від Посла України в Австралії Валентина Адомайтіса, що запланована візита Президента України Віктора Ющенка до Австралії відкладена у зв'язку з внутрішньою ситуацією в Україні, яка потребує присутности Президента в країні в цей час. У зв'язку з тим заплановані заходи в Австралії 14-16 червня відкладені. Управа СУОА цього ж дня домовилася з готелем „Гаят", де мав відбутися бенкет 14 червня, щоб анулювати імпрезу. Управа СУОА покриє кошти анулювання і поверне всі заплачені гроші за квитки вступу. (Управа СУОА)

Кардіфський конкурс Бі-Бі-Сі на світового співака року

КАРДІФ, Валія. — Від 6 до 14 червня у Кардіфі, столиці Валії, одній з чотирьох держав З'єднаного королівства Великої Британії, відбувався влаштований Бі-Бі-Сі відомий у музичних колах конкурс на звання світового співака року. Цього року в конкурсі з 660 його учасників з усього світу вибрано 25. Серед них є троє українців – Юрій Миненко з України, Наталія Романів – валійка українського походження та Віра Сливоцька – американка українського походження. Кардіфський конкурс започаткувала корпорація Бі-Бі-Сі Валії 1983 року з нагоди святкового відкриття Залі св. Давида у Кардіфі. Конкурс відбувається що два роки. *(Бі-Бі-Сі)*

Американський „Крайслер" злився з італійським „Фіятом"

ВАШІНҐТОН. — Американська компанія „Крайслер" та італійський „Фіят" 10 червня остаточно затвердили угоду про злиття. Новою компанією керуватиме теперішній голова „Фіят" Серджіо Марчіоне. 55 відс. компанії належатиме фондові медичного забезпечення, створеного профспілкою автовиробників. 20 відс. належатиме „Фіят". Решти часток розділять між собою американський та канадський уряди. Угода з „Фіят" дасть „Крайслерові" доступ до технологій виробництва економічних малих авт. Затвердження остаточної угоди стало можливим завдяки рішенню Верховного суду США, який відмовив у боргових вимогах до „Крайслера" з боку декількох малих пенсійних фондів. *(„Голос Америки")*

Японський парламент прийняв закон про повернення Курилів

ТОКІО. — Ключова нижня палата парламенту Японії 11 червня одностайно схвалила законопроєкт з закликом про швидке повернення „північних територій", під якими маються на увазі чотири російські південнокурильські острови. Законопроєкт того ж дня був поданий для затвердження у верхню палату парламенту. Цей документ може набути юридичної сили вже протягом поточної парляментської сесії, яка завершується 28 червня. Законопроєкт, за задумом прихильників його ухвалення в урядових і опозиційних колах, „покликаний сприяти швидкому поверненню чотирьох островів, що належать Японії". *(УНІАН)*

Справа Івана Дем'янюка і її повчальність

Андрій Семотюк

Будь-який американець, звинувачуваний у співучасті у вбивстві, тобто у причетності до одного з найжахливіших злочинів, відомих людству, має бути судимим американським судом відповідно до кримінального законодавства США, а якщо злочин відбувся в іншій державі, – бути виданим, відповідно до міжнародної кримінальної процедури, цій державі, щоб постати там перед судом. Відповідно до закону, до винесення судом звинувального вироку така людина має вважатися невинною. Однак, у справі Івана Дем'янюка цих основних принципів не дотримувалися з самого початку.

Насправді ця справа полягала у кримінальному звинуваченні проти нього, що було висунуто шляхом цивільно-правових процедур – кримінальна справа розглядалася як іміґраційне питання.

Для цього існували певні причини. Таке переслідування І. Дем'янюка дозволило депортувати його зі США на підставі найпростішого критерію, що застосовується в іміґраційних справах, а саме – продемонструвавши, що він, імовірно, приховав або пофальшував своє минуле під час в'їзду до США. У протилежному випадку варто було довести його винність у вчиненні злочину – поза всякими розважливими сумнівами. Однак, тепер, коли справа зроблена, стверджується, що він був визнаний „нацистським військовим злочинцем", коли насправді єдине, що було виявлено, – це те, що він пофальшував своє минуле, коли в'їхав у США як іміґрант.

Той, кому відома історія операції „Кілгол" після Другої світової війни, коли біженців з таборів для переміщених осіб насильно репатріювали до колишнього Радянського Союзу, де деяких з них було вбито, інших заслано на каторгу, а треті покінчили життя самогубством, зрозуміє, чому вчинок І. Дем'янюка, який зфальсифікував своє минуле, не обов'язково розглядати в чорно-білому кольорі й прямо пов'язувати його з нацистськими звірствами.

Коротше кажучи, ця іміґраційна справа має стати сиґналом тривоги, змусити нас замислитися про те, що цей випадок може означати для принципу верховенства права, а також справедливої і збалансованої судової системи США. Але щоб справді усвідомити значимість того, що відбулося в справі І. Дем'янюка, необхідно зупинитися на деяких інших важливих моментах.

І. Дем'янюк ніколи не був нацистом. Нацистами були німці, і вони вірили в чистоту арійської раси. Вони не мали часу для пересічних слов'ян, на кшталт І. Дем'янюка, або представників інших рас, які повинні були бути або ліквідовані, або вигнані в рабство, щоб працювати на благо Третього райху. І. Дем'янюк служив у Червоній армії, був узятий у полон німцями й забраний на працю в табори смерти, тому навряд чи можна говорити, що він „добровільно напросився" на цю посаду охоронця.

Проте, найбільш тривожним аспектом цієї справи є те, що понад 10 років поспіль ті, хто намагалися притягнути І. Дем'янюка до „справедливого суду", стверджують, що він був насправді „Іваном Ґрозним" – сумнозвісною особою, котра справді брала участь у знищенні в'язнів у нацистському концентраційному таборі Треблінка. Ці звинувачення призвели до депортації І. Дем'янюка в Ізраїль, де численні свідки безапеляційно впізнали його як Івана Ґрозного. Після його осуду ізраїльським судом і в ході розгляду апеляції І. Дем'янюка захист знайшов свідків, які знали справжнього Івана Ґрозного й підписали під присягою заяви, що підтверджують той факт, що І. Дем'янюк не був Іваном Ґрозним. Серед цих заяв, відповідно до арґументів захисту, були й показання подруги реального Івана Ґрозного, яка беззаперечно заявила, що І. Дем'янюк не причетний до злочинів, у яких звинувачується.

Сила цих свідчень, а також поновлення розгляду справи І. Дем'янюка в США Окружним апеляційним судом США у той час, як ізраїльська апеляція ще не була розглянута, змусили ізраїльський апеляційний суд дійти висновку, що судовий розгляд був проведений хибно, що І. Дем'янюк непричетний до цих злочинів, і йому було дозволено повернутися в США. Американське громадянство І. Дем'янюка було відновлено після того, як Федеральний суд США визнав, що Управління спеціяльних розслідувань зробило процедурну помилку, не надавши захисту доказів невинности, що запобігло б депортації І. Дем'янюка до Ізраїлю.

Після понаддесятирічних закидів про те, що І. Дем'янюк перебував у цьому таборі і є Іваном Ґрозним, звинувачення тепер стверджує, що І. Дем'янюк був не там, а в іншому нацистському таборі смерти, де він був співучасником вбивства не менш як 29 тис. осіб Де були докази щодо цих 29 тис. жертв, коли його судили в Ізраїлі? Начебто б він міг приховати свою участь у вбивстві 29 тис. ув'язнених табору з моменту закінчення Другої світової війни, тобто протягом майже 65 років, у тому числі протягом останніх 30 років, коли він став мішенню кампанії зі звинувачення його в різних нацистських звірствах.

За іронією долі, декілька років тому у Німеччині був прийнятий закон, що встановлює термін давнини за звинуваченнями на адресу німецьких військових злочинців. Таким чином, німці, які у першу чергу є відповідальними за табори смерти, не можуть піддаватися судовому переслідуванню, а люди з інших країн, як от

(Закінчення на стор. 22)

Президент України...

(Продовження зі стор. 3)

шемо власну історію, і через неї подивимося на сьогоднішній день. І тоді власна історія нам скаже: шановні, не йдіть тією дорогою, якою пробували йти ваші попередники, які вірували в Господа Бога, покладалися на нього, а самі мало що зробили – не змінили політику, не прийняли правильних рішень.

На жаль, дуже часто ми були заручниками пасивности. І коли мене запитують про колективну безпеку, я інколи навіть у якійсь мірі хизуюся, спостерігаючи, як збирається велика купа людей, від яких начебто залежить правильне рішення з цього питання, і проводиш свого роду психологічний експеримент: куди ж ти ховаєшся, за яку бузину, коли вся наша історія нам говорить, що такою дорогою іти не можна.

Демонструвати позабльоковий статус – це те саме, що повернутися в минуле. Чому ти боїшся це сказати? Після тебе діти твої, правнуки твої будуть жити. Чому ти їм муку заповідаєш?

Але поряд з тим, я розумію – у цьому суспільстві є мільйони людей, які виховувалися в інший час, можливо, вчили інші науки, які мали іншу ідеологію, і моє завдання їх не придушити, а моє завдання бути їхнім партнером і переконувати їх на прикладі їхніх інтересів і користи від евроатлантичної інтеґрації України.

Ви знаєте, я себе відчуваю оптимістично. Це та робота, яку повинна робити влада, інтеліґенція для своєї нації. Нація не завжди сприймає це або оцінює належним чином. Заднім розумом усі мудрі.

А коли про вибори сьогоднішнього дня йде мова, я також хотів би апелювати до когось... Та ситуація, яка сьогодні є в державі, і ті політичні сили, про які ми сьогодні говоримо, що були наділені чиїмось мандатом – хтось же за них голосував, – то це й ваша відповідальність. Вибачте, не (слід) тільки за плечі президента ховатись, це ваша відповідальність.

У якійсь мірі я можу себе зарахувати до тих сторін, котрі можуть сказати, що привнесли в цю країну демократію. Я все зробив, щоб у цій країні були чесні вибори. Вони тепер чесні. Але я не можу в змістовну частину виборів втручатися – це ваша відповідальність.

– Все таки, чи можна очікувати продовження кадрових ротацій у Секретаріяті президента, у складі керівників обласних адміністрацій?

– Це деталі... Очевидно, буде рух. Хоча ми говоримо про керівників областей, але можу сказати, що половина крісел уряду порожні. Оце є обставина, яка працює на руку прем'єр-міністру, коли ми живемо по суті в режимі ручного управління, в імпровізаціях, без статистики. Я не хочу тільки критикувати, але важко говорити, що нація так може жити.

Подивіться на органи місцевої влади... У нас на сьогодні приблизно 80 вакансій голів районних державних адміністрацій. Але, на жаль, процедура призначення цих людей залежить від прем'єр-міністра. Без подання прем'єр-міністра президент не може підписати указ про призначення. Це стосується й голів обласних державних адміністрацій.

У цій системі координат, дочекатися від уряду пропозицій щодо заповнення 80 вакансій у районних адміністраціях – це дуже складне завдання. І я сказав би – марне очікування.

Ми роками можемо чекати заповнення вакансій міністрів і говорити про те, як швидко заповнити вакансії голів районних адміністрацій чи обласних адміністрацій. Це та проблема, яку врешті-решт можна розв'язати лише в контексті конституційної реформи.

Через такий механізм, через такі процедури не може формуватися ні сам уряд, ні виконавча влада в цілому. Не може. Це не ефективний механізм. Це механізм, який забирає в нас потенціал.

– Як Ви оцінюєте пропозиції звільнити міністра оборони та міністра юстиції?

– Це чиста політика. Запитайте в солдата, як він ставиться до чинного міністра оборони. Я думаю, що за останні роки, можливо, уперше солдат, і не тільки солдат, а й вище керівництво Збройних Сил України, відчули нормальний діялог.

Я не хочу сказати, що попередні міністри оборони були поганими, я говорю про сьогодення армії, яка, серед іншого, відмовилася від невластивих для Міністерства оборони функцій. В армії багато змін. Сьогодні я можу сказати, що армія з міністром. Армія поділяє, розуміє ці зміни.

Якщо ми говоримо про міністра юстиції, на мій погляд, ми маємо блискучого міністра, інтелектуала, професійну, знаючу людину. Людину, яка для найвищих і найширших аудиторій легко й доступно формулює свою позицію, наводить правові арґументи. Людина, що мені дуже важливим здається для міністра юстиції, політично не схибила. Мін'юст не став тим міністерством, яке вирішує проблеми партійного характеру, акцептуючи не правові рішення, а рішення, за якими стоїть якась партійна доцільність.

Ми зрозуміємо, що уряд сьогодні є штабом однієї партії, і виборчим у тому числі, і не діяти в цьому фарватері, я думаю, це велика мужність. І Микола Васильович (Оніщук) її має.

Мені здається, що країна має цінувати те, що вона має належного міністра. Я не хочу сказати, що інші міністри не заслуговують на таку оцінку, це далеко не так. Але дуже часто вони стають заручниками того, що такий уряд, урядова політика стає соло однієї особи.

– Наскільки важливим, на Ваш погляд, є прийняття програми уряду, яке очікується днями в парляменті?

– Я не бачу тут логіки. Спочатку необхідно дати відповідь, хто буде цю програму реалізовувати. Коаліція? Яка коаліція? Та, якої нема? Тоді навіщо приймати програму під коаліцію, якої не існує? Тут, очевидно, і з'являється підозра, що це рішення спрямоване не на чинну коаліцію, а на реалізацію домовленостей в інших форматах. Одна сторона ґарантує іншій стороні крісло президента без виборів, а інша сторона взаємно ґарантує унеможливлення відставки уряду, принаймні протягом 365 днів.

Тому, на мій погляд, це політична рокіровка, яка не несе чогось ґльобального для подолання кризи. Хоча, безумовно, перша реакція буде, і журналістів у тому числі, що це спроба солідарної відповіді на кризові виклики.

Але я в це мало вірю... А якщо чесно признатися, я в це зовсім не вірю. Це з іншої партитури. Цей інструмент дістають тільки для того, аби започаткувати те, що далі так звана „широка коаліція" буде робити в інших питаннях. І щодо ревізії Конституції, і щодо призначення президента без виборів. Тож про що тут говорити?

(Текст інтерв'ю передруковано з офіційного веб-сайту Президента України)

Білорусь посварилася з Москвою

Наприкінці травня загострилися взаємини між Білоруссю і Росією. Москва та Мінськ обмінялися взаємними образами з приводу рішення уряду Росії не кредитувати економіку свого союзника. Віце-прем'єр Росії Олексій Кудрін зазначив, що Москва не має наміру фінансувати країну, яка через два місяці може виявитися неплатоспроможною. Президент Білорусі Олександер Лукашенко заявив: „Не будемо просити допомоги у Росії, а підемо по світу і знайдемо інших партнерів". О. Лукашенко в черговий раз виступив з критикою О. Кудріна і порадив йому „підлікуватися". Президент Росії Дмитро Медведєв назвав неприпустимими висловлювання на адресу представників російського керівництва. 28 травня прем'єр Росії Володимир Путін прибув до Мінська і зустрівся з О. Лукашенком і прем'єром Сергієм Сидорським. У висліді Білорусь відмовилась від російської позички у 500 млн. дол., а Росія заборонила ввезення на свій ринок білоруського молока і молочних продуктів, як це робила раніше стосовно виробів Грузії, Молдови та України.

Спроби об'єднання Білорусі та Росії тривають вже 13 років. Криза у взаєминах Мінська та Москви реально поставила питання, чи переживе ще одну річницю СБіР – Союзна держава Білорусі і Росії? За сваркою і молочними прикрощами стоять значно серйозніші проблеми. Взамін за кредити Росія вимагає у Білорусі визнання незалежности її сателітів на Кавказі – Південної Осетії і Абхазії, а також приватизації російським підприємництвом білоруських підприємств. О. Лукашенко, вочевидь, передбачає сумну майбутність Росії і не хоче йти у безповоротну залежність від неї, яка повністю закриє його державі шлях на Захід. Росію дратує зміна Мінськом напрямних своєї зовнішньої політики, його спроби налагодити відносини із Заходом та зволікання з інтеґраційними проєктами. О. Лукашенко наголосив, що його країна серйозно налаштована на розбудову міцних зв'язків з Евросоюзом. Росія ж, яка вже 15 років намагається увійти до Світової організації торгівлі (СОТ), спробувала досягнути цього у митному союзі з Білоруссю і Казахстаном. Тепер і цей намір став під загрозою. До того ж, Европейська комісія не може зрозуміти, яким чином Росія збирається вступати до СОТ у бльоці з іншими державами.

Ще одна проблема Росії – на теренах Білорусі розміщена основна частина спільної для обох держав системи протиракетної оборони. Стратегічне розташування Білорусі дозволяє перекрити цією системою країни Европи. Втратити таку позицію Росія не хоче.

Конфлікт з Росією негайно змусив О. Лукашенка звернути увагу на Україну як свого союзника і партнера. У січні Президент України Віктор Ющенко зустрічався з О. Лукашенком в Чернігові, у травні – в Гомелі. Єдиний актуальний економічний проєкт України й Білорусі – це постачання електроенерґії. Що стосується газу, то економісти сумніваються в здатності України і Білорусі як основних транзитерів російського газу виступити проти інтересів Росії. Обом державам знайти порозуміння в економіці непросто. Саме в цьому причина того, що прем'єри обох країн С. Сидорський і Юлія Тимошенко досі не зустрілися. Йдеться про підписання угоди про перехід на розрахунки в національних валютах, договору про постачання електроенерґії. Можливі й нафтові проєкти антиросійською характеру, зокрема здійснення проєкту Евро-Азійського нафтотранспортного коридору для постачання каспійської нафти в Европу в обхід Росії.

Міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров негайно закликав Мінськ у взаєминах з Москвою „діяти по-партнерськи і не піддаватися коньюнктурним міркуванням". Але, вочевидь, зближення з Заходом і для Білорусі, і для України вже давно стало стратегією, а не коньюнктурою.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осцісласька	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

ЧЕРВЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Проєкт єврейської автономії в Криму

15 червня 1926 року президія Центрального виконавчого комітету СРСР (так тоді називався уряд країни) прийняла постанову про землеоблаштування в Криму протягом 10 років 100 тис. єврейських сімей. Євреї в СРСР, і зокрема в Україні, на той час вже кілька років були в полі уваги закордонної єврейської благочинної організації, знаної в скороченні як „Джойнт" (American Jewish Joint Distribution Commitee), яка виділяла значні кошти на їх земельне облаштування. Тоді і виникла ідея виділення під єврейську колонізацію малонаселених територій на півдні України і в Північному Криму. Авторство ідеї приписують директорові російського відділу „Джойнта", уродженцеві Москви Жозефові Розенові.

У грудні 1923 року була утворена спеціяльна комісія під керівництвом заступника голови Ради народних комісарів СРСР Олександра Цюрупи.

8 лютого 1924 року на засіданні комісії було вирішено створити державний Комітет з земельного облаштування євреїв – Комзет. Позитивно оцінили кримський проєкт Лев Троцький (Бронштейн), Лев Камєнєв (Розенфельд), Микола Бухарін, Михайло Калінін, Григорій Петровський. Проти виступив народний комісар юстиції України Микола Скрипник. Однак, прихильники Комзету діяли рішуче і оперативно. 2 червня 1924 року, фактично за два місяці до офіційного утворення Комзету, вони провели засідання цього органу і постановили для поселення євреїв обрати Північний Крим.

Одночасно уряд запропонував переміщення на схід СРСР безробітного єврейського населення. Однак, представники „Джойнта" в Україні заявили: „Схід нас не влаштовує, він вимагає енергії українця-піонера, а євреям потрібні уже обжиті райони – Україна, Крим. Добре було б Крим приєднати до України, бо з українським урядом легше практично вести справу".

Неґативно поставилися до єврейського переселення кримсько-татарські провідники, зокрема голова Центрального виконавчого комітету Кримської автономії Велі Ібрагімов, який наполягав на пріоритеті репатріяції в Крим сотень тисяч татар, які виїхали в Туреччину та інші країни в XIX – на початку XX ст.

У вересні 1926 року В. Ібрагімов закликав татар явочним порядком розселятися на незаселених землях півострова. У відповідь Москва звинуватила Крим у захисті куркульських інтересів і закликала „шляхом організації масових єврейських поселень створити в Північному Криму національну єврейську республіку".

Розпочалася еміґрація євреїв з Палестини. В 1928 році звідти в Крим переселились 100 євреїв, які організували комуну. 31 грудня 1927 року „Джойнт" зобов'язався надати урядові СРСР позику в 9 млн. дол. з 17-річним терміном повернення. Ще більша сума виділялась радянській стороні у вигляді безоплатної фінансової допомоги.

Однак, кримський проєкт був похований в умовах утвердження тоталітарної системи. 28 березня 1928 року для заселення євреями було відведено Біробіджан на Далекому Сході Росії.

Але мрія про єврейський Крим ожила під час Другої світової війни. Гітлер хотів заселити Крим німцями.

Велися розмови про переселення осетинів до Криму. В 1943 році серед московської єврейської еліти, наближеної до радянського керівництва, з'явилася ідея відродження кримського проєкту 1920-их років. Провідники СРСР не заперечували проти подібних прагнень. Розрахунок був простий – отримати фонди від американських євреїв, щоб мати їх на потреби Червоної армії.

Йосифові Сталінові подали доповідну нотатку, в якій пропонувалось створити Єврейську Радянську Соціялістичну Республіку на території Криму. Однак, така ініціятива викликала невдоволення Й. Сталіна. Він не хотів мати під боком свою Палестину, на яку американці цілком реально могли б поширити свій вплив.

Коли після депортації з Криму в травні 1944 року кримських татар, болгар, греків і вірмен, півострів почали заселяти росіянами, євреїв було негласно рекомендовано до Криму не пускати. Стихійні спроби їх оселитися на півострові рішуче припиняла місцева влада. Тисячі євреїв одержали змогу леґально виїхати за межі СРСР – до Палестини, Польщі, Румунії. Однак, наприкінці 1946 року леґальна єврейська еміґрація з СРСР на захід була припинена. Заохочувався виїзд євреїв лише до Єврейської автономної области.

Й. Сталін був активним і діяльним прихильником створення держави Ізраїль. СРСР першим визнав Ізраїль і надавав навіть військову допомогу для його підтримки в арабо-ізраїльському конфлікті. Однак, не було дозволу на еміґрацію радянських євреїв, що викликало антирадянську пропаґандистську хвилю в Ізраїлі і його переорієнтацію на Сполучені Штати Америки.

Позиція керівництва СРСР в єврейському питанні восени 1948 року зазнала кардинальних змін. Почалася нова хвиля антисемітизму, була зфабрикована сталінським режимом „сіоністська змова" в країні. Члени Єврейського антифашистського комітету, керівники Єврейського театру у Москві були звинувачені у шпигунстві на користь США, в намірі здійснити „плян американських капіталістичних сил з створення у Криму Єврейської держави" і репресовані. Так був похований другий і останній проєкт єврейської автономії у Криму.

Л. Хм.

Використано матеріяли наукової конференції „Крим в історичних реаліях України: До 50-річчя входження Криму до складу УРСР". Київ. Інститут історії України Національної Академії Наук України. 2004. 404 стор.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Запрошуємо на відзначення УГВР

15 липня виповнюється 65 років з часу створення Української Головної Визвольної Ради (УГВР) – підпільного парляменту та уряду воюючої України.

Львівська обласна, Самбірська районна ради та адміністрації, президія Середовища УГВР, Всеукраїнське братство ОУН і УПА та інші громадські організації створили Організаційний комітет з відзначення 65-річчя УГВР та спорудження пам'ятника в селі Сприня Самбірського району, де проходив її перший Великий Збір.

Від проголошення Незалежности України започатковано традицію щорічно урочисто вшановувати на цьому історичному місці борців за волю України. Щорічно до місця створення УГВР приїздять ветерани УПА з різних реґіонів України та діяспори. На цьому святі завжди присутня дочка Президента УГВР Кирила Осьмака – Наталя Осьмак. Тут проводять свої вишкільні табори національні і патріотичні молодіжні організації та приводять до присяги своїх членів.

Ми ставимо собі за мету піднести значення цієї події на всеукраїнський рівень. З цією метою намагаємося створити належні умови для приймання гостей, відпочинку дітей та молоді, та, головним чином, привернення уваги громадськости, державних діячів, політиків та мистців до цієї історичної події.

Звертаємося також з проханням надати спонзорську допомогу для спорудження пам'ятного знака. Пожертви на будівництво пам'ятника можна надсилати у створений управою Середовища УГВР Допомоговий фонд для української культури („Relief Fund for Ukraine"). Чеки просимо висилати на адресу: Mykola Haliv, 430 E 6th St., Apt. 9c, New York, NY 10009.

Самбірська районна рада та районна державна адміністрація запрошують відвідати Самбірщину 10-12 липня та взяти участь в урочистих заходах з відзначення цієї історичної події.

Ми організуємо краєзнавчі презентації, нічліг та харчування для гостей з-за кордону та реґіонів України. Просимо підтвердити свою участь у заходах, звернувшись на адресу районної ради: вул. Мазепи, 8, Самбір, Львівська область, 81400, Ukraine.

Контактна особа – Віталій Кімак, заступник голови Самбірської районної ради. Мобільний телефон: (011-380) 67-371-5582.

Ігор Максимів,
голова районної ради,
Іван Білак,
голова районної адміністрації,
Самбір, Львівська область

Людство не забуде Кенґір

Про долю в'язнів ҐУЛаґу не можна говорити чи писати без зворушення, бо злочини звиродніших комуністичних садистів над в'язнями перевищували людську уяву. Кенґір був одним з численних таборів ҐУЛаґу. 20,670 каторжників Кенґірського табору, (в їх числі – 9,640 українців) в холоді і голоді добували і очищували мідну руду. Втрати від смертности в'язнів щотижня поповнювали нові транспорти. З ініціятиви членів ОУН Михайла Сороки і Анатолія Задорожного таємно оформився страйковий комітет, вимоги якого були скромні – краще харчування і шестиденний тиждень праці.

М. Сорока народився у с. Гнилиці Великі Збаразького району Тернопільської области і як член проводу ОУН був арештований поляками у 1937 році. Вийшов на волю у 1939 році і був заарештований органами НКВД у 1940 році. Після повстань у Воркуті та Кенґірі був засланий до Мордовських таборів, де був замордований у 1971 році.

До страйкового комітету належали українці Володимир Караташ, А. Задорожний, Володимир Перендовський, о. Омелян Суничук, Анатолій Кострицький, Любов Бершадська, Марія Шиманська, Ганна Геник, Слава Яримовська та Марійка Перущак. Переговори з владою не були успішні. Сторожа спровокувала бійку, яка розгорнулась в повстання, котре тривало 40 діб. Щоб вберегти жіноцтво від кримінальних злочинців, привезених для „усмирення" страйкуючих, в'язні розбили жіночий табір і вигнали сторожів за мури табору. І тут сталася дивина: кримінальники, які мали б знущатися над політичними в'язнями, взяли активну участь у боротьбі проти влади. Їхній ватажок Енґельс Слученков („Гліб") став одним з чільних повстанців і не погоджувався на жодні компроміси. Щоденно, на всіх зібраннях, повстанці співали українську пісню „У гарячих степах Казахстану сколихнулися спецлаґеря", яку написав М. Сорока.

26 червня, о 3:30 год. ранку, літаки освітили табір, а танки і бульдозери звалили грубі мури і вдерлися до середини. Жіноцтво, намагаючись зупинити танки, перегородило їм дорогу. Та марно... Під гусеницями танків, у ревінні двигунів та

Хрест-пам'ятник жертвам комуністичного терору, спорудження якого в Кенґірі фінансувала Рада оборони і допомоги Україні Українського Конґресового Комітету Америки.

криках людей, ламались жіночі кості. Мури присипали живих людей. Смертельні жорна тривали чотири з половиною години. Мертвих бульдозери спихали до яру і прикривали піском та камінням. Напівживих до яру вивозили вантажівками. Інших клали лицем до землі й стріляли в потилиці.

Звалища тих мурів стоять досі. В 2000 році, казах, який служив в охороні табору, показав мені, в котрому з ярів присипані жертви. Там ми збудували пам'ятник „Жертвам комуністичного терору". Скільки було жертв, й сьогодні ніхто з нас не знає, але свідок Іван Карпінський твердить, що загинуло не 500 в'язнів, а у два рази більше.

Журналіст Катерина Кузнецова з Казахстану у своїй книзі про ҐУЛаґ описує, як малолітні хлопці й дівчата, діти націоналістів з західних областей України, місили цемент і носили бльоки на будові в Караґанді.

На цвинтарі в селі Долинка є ділянка „Мамочка", де ховали малят, яких забирали у батьків з транспортів до ясел, де діти вмирали. Їх закопували, не повідомляючи батьків. Зимою скидали дітей до бочок, бо важко було копати ями в мерзлій землі. Зимою можна було бачити опухлих і напівголих дітей при праці. Після розпаду СРСР люди відкрили, що у звалищах таборових мурів каторжники ховали прощальні записки з надією, що хтось їх знайде і повідомить родину про неминучу смерть. До рук К. Кузнецової потрапив зворушливий лист з 25 березня 1952 року в'язня Теодора до сестри Василини, у якому він описує свій біль, терпіння та незмірну тугу за родиною і Україною.

Хоч порох часу покрив болючі рани, але пам'ять про полеглих жива і повинна бути живою.

Українці – мирні й богобоязні люди. Вони простили ворогам знущання, вбивства, Голодомор, каторги. Але треба пам'ятати пророчі слова Тараса Шевченка, його осторогу:

Настане суд, заговорять
І Дніпро, і гори!
І потече сторіками
Кров у синє море.

Іван Буртик,
Кліфтон, Ню-Джерзі

Наше „родинне" свято

На столику – скринька. У ній дрімає зальцбурзька цикламенова юність. З-поміж пожовклих сторінок виринають спогади. Гімназія, де ми ступали перші кроки освітнього дозрівання. У наші пружні уми професори вкладали любов до науки, національну свідомість і впертість, щоб не схибити з життєвої дороги.

„Знання ніхто у тебе не зможе відібрати", – говорив директор Володимир Калина. Священики оо. Марко Ґіль і Микола Коржан турбувалися нашою мораллю. Картав за упущення професор Іван Шандровський. А в бурсі ясніли змарнілі личка голодних студенток, бо чули: „Ось баба Варлампа купить цибулинку і зварить юшечку для всіх".

Мчать колеса часу, схиляються білі ромашки, пахне медом конюшина. І давнє минуле запрошує на родинну зустріч. Комітет колишніх учнів зальцбурзької гімназії (голова Павло Палієнко) подбав про таку нагоду.

21-ий з'їзд відбудеться на Союзівці 10-13 вересня. Першого вечора буде „несподіванка". Потім Леся Палієнко запросить на розвагову ватру. Прибуде з України Ірена Стецура, поділиться новинами. В суботу, під час вечері, коротку програму проведе Ярослав Криштальський.

Просимо прибути на наше родинне свято!

Анна Максимович,
Вилов-Ґров, Пенсильванія

Славне 90-річчя Лесі Селепини

Добродійці Олександрі (Лесі) Селепині 18 травня виповнилося 90 років. Своє життя вона не змарнувала. Наймолодша дитина в родині українських патріотів була здібною, цікавою і всіма люблено. Гімназію закінчила ще перед Другою світовою війною. Як і все її покоління, пережила лихоліття війни, не втрачаючи надії на краще завтра.

Одружилась з о. протопресвітером Артемієм Селепиною і була для нього розумною дорадницею та доброю дружиною. Л. Селепина хотіла мати фах, вивчила мову і, закінчивши школу, працювала бухгальтером аж до пенсійного віку.

Та найбільше вона любила свою церкву. Коли в 1961 році св. п. Людмила Івченко заснувала Об'єднання Українських Православних Сестрицтв в Америці, головою якого була до її смерти, то Л. Селепина була її заступницею, а потім стала головою.

Найбільше праці вклала у справу видання „Української енциклопедії для молоді". Труднощів було багато, та добродійка Леся їх переборола. Була вона і головою Сестрицтва св. Покрови при Церкві-пам'ятнику св. Андрія у Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

Сестрицтво при Церкві-пам'ятнику св. Андрія, як і вся наша громада, високо цінять і поважають цю діячку і 17 травня зробили для неї несподіванку.

У церкві о. протоєрей Юрій привітав ювілятку, а хор і всі присутні заспівали їй „Многая Літа". Потім у залі заходами Сестрицтва була приготована перекуска з шампанським і тортом, а на столах – квіти, квіти...

Люба Шевченко прочитала відповідний до нагоди вірш незнаного поета „Не журись, що волос сріблиться".

Словами вдячности, найкращими побажаннями і голосним „Многая літа" закінчилося свято.

Бронислава Скорупська,
Сомерсет, Ню-Джерзі

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Річні загальні збори Української Федеральної Кредитної Спілки

РОЧЕСТЕР, Ню-Йорк. – 26 квітня в шкільній залі при Українській католицькій церкві св. Йосафата відбулися річні загальні збори Української Федеральної Кредитної Спілки (УФКС). Присутніх було 158 осіб.

Збори розпочались хвилиною мовчання в пам'ять померлих членів кредитівки. Протокол попередніх зборів прочитав Стефан Вовелко. Звіт президента УФКС зачитав Василь Корнило. Після нього слово взяла Христина Олексин – скарбник кредитівки. Вона відзначила, що, незважаючи на фінансові труднощі в країні та в усьому світі, УФКС є безпечною і надійною фінансовою установою, що працює в інтересах своїх членів.

Головний виконавчий директор Тамара Денисенко у своєму звіті підвела підсумки 2008 року. Генеральний управитель Олег Лебедько зробив фінансову аналізу досягнень УФКС за 2008 рік, перелічив нововведення, назвав пляни на наступний рік, подякував працівникам УФКС за їх внесок в успішну працю спілки.

В звіті культурно-освітнього комітету висвітлювались проєкти, здійснені на задоволення фінансових прохань та запитів, які отримує УФКС від своїх членів, громади та організацій, було відзначено кількість стипендій, що їх видає УФКС щороку своїм членам-студентам. Звіт Контрольної комісії зачитав її голова д-р Євген Лилак.

Номінаційна комісія оголосила результати виборів до Ради директорів. Необхідну кількість голосів набрали Ярослав Фатяк, Богдан Захарчишин, Ярослав Кирик, Барбара Ґутієрес та Ричард Ґаріс.

Перед закінченням зборів, голова Ради директорів Василь Корнило відзначив довголітнього заслуженого члена Ради УФКС Володимира Пилишенка, який відійшов з Ради директорів при кінці його каденції в 2009 році.

Опісля було надано слово гостям – делеґації бібліотекарів з Києва, Харкова, Полтави та Луганська. Вони висловили подяку за запрошення, а також впевненість, що досвід роботи за програмою „Відкритий світ" стане для них незабутнім враженням і матиме велике значення для розвитку бібліотечної справи в Україні. Учасниця програми Олена Туркіна з Полтави вручила місцевій громаді та Товариству „Міста-побратими Ірондеквойт-Полтава" грамоту-подяку за довголітню співпрацю.

Після закриття зборів о. Кирило Анджело, парох Церкви св. Йосафата, благословив членів і гостей, котрі мали смачне частування, яке приготували члени Української католицької церкви св. Йосафата Юрій Ганушевський та його помічники.

Галина Лісова

Голова Контрольної комісії Української Федеральної Кредитної Спілки д-р Євген Лилак розмовляє з членами делеґації з України. Праворуч від нього Барбара Ґутієрес – новообрана членка Дирекції спілки, і Тамара Денисенко – головний виконавчий директор спілки. Фото: Галина Лісова

Посадник Ірондеквойту Мері-Елен Гейман вітає гостей з України. Фото: Галина Лісова

Делеґація бібліотекарів з України відвідала Рочестер, Ірондеквойт

Галина Лісова

РОЧЕСТЕР, Ню-Йорк. – Від 25 квітня до 3 травня за програмою „Відкритий світ" Рочестер відвідала делеґація бібліотекарів з України, до складу якої входили з Киева – Людмила Галіцина, Валентина Волинець, Ярослава Хіміч, з Харкова – Христина Добровольська, з Полтави – Олена Туркіна, з Луганська – Наталія Діда.

Гостей приймала організація „Міста-побратими Ірондеквойт-Полтава", яку заснував у 1991 році Фредрік Лепл, посадник Ірондеквойту. В 1992 році міська рада затвердила резолюцію про встановлення братерських відносин з Полтавою.

Відтоді почався обмін делеґаціями, спільне святкування важливих історичних подій, а також практична допомога Української Федеральної Кредитної Спілки (УФКС) своїм колеґам з Полтави, котрі стали на шлях відродження кооперативно-фінансового руху в Україні.

З допомогою головного виконавчого директора УФКС Тамари Денисенко в Полтаві були створені дві кредитні спілки, надавалася професійна практична підтримка, проводилося стажування спеціялістів в Рочестері, були надіслані книжки до дитячої бібліотеки Полтави при підтримці місцевої громади та проф. Володимира Пилишенка, директора української бібліотеки УФКС.

Серед інших проєктів – постачання медичного обладнання і матеріялів, допомога сиротам у Полтавському інтернаті та дитячій лікарні, стипендії обдарованим учням з Полтавської области для навчання в Києво-Могилянській академії, допомога пологовому будинку через Фонд „Дітям Чорнобиля", юнацькі змагання з футболу між командами міст-побратимів та багато іншого.

Цього разу комітет „Ірондеквойт-Полтава", головою яка є Анна Корнило, приймав в себе делеґацію бібліотекарів, приїзд якої припав на річні загальні збори УФКС, де від імені делеґації виступила Л. Галіцина, яка сказала, що вони очікують від програми багато цікавого і пізнавального.

Програма включала відвідини Богослужінь в Українській католицькій церкві св. Йосафата, Українській православній церкві св. Покрови, Українській католицькій церкві Богоявлення, Лютеранській церкві св. Воскресіння. Делеґати відвідали бібліотеку та Центр міжнародної освіти Назарет-коледжу, де зустрілись з представниками департаменту міжнародної освіти та фахівцями у сфері міжнародної освіти та бібліотечної справи.

В програму входило також ознайомлення з реґіональною муніципальною громадською бібліотекою повіту Монро (зустріч провів голова відділу краєзнавства і генеалогії Лері Нокам), з бібліотекою Раш-Різ-університету Рочестеру (ознайомила делеґатів Ненсі Мартін, архіваріюс-бібліотекар колекцій Рочестеру), де гості відвідали відділ рідкісних книг, мали змогу попрацювати пліч-о-пліч з бібліотекарями університету.

У відділі є колекція рідкісних документів, зібраних В. Пилишенком, колишнім заслуженим професором державного коледжу в Брокпорті, Ню-Йорк. В. Пилишенко був членом Ради директорів і президентом УФКС, редактором квартальника „Кооперативна думка", а також є незмінним завідувачем української бібліотеки УФКС, архіваріюсом.

(Закінчення на стор. 9)

Відбулися збори Фундації УВУ

НЮ-ЙОРК. – В суботу, 2 травня, в приміщенні Фундації Українського Вільного Університету (УВУ), в будинку Державницького Фронту, відбулися Загальні річні збори. Фундація УВУ була заснована в 1975 році і ввійшла в 34-ий рік свого служіння українській науці і культурі.

Збори відкрив голова Управи Фундації Теодор Воляник, привітавши усіх присутніх членів і гостей, та подав порядок нарад, який учасники зборів прийняли одноголосно. Хвилинною мовчанкою було вшановано членів фундації, які відійшли у вічність протягом цієї каденції.

Головою зборів було вибрано Мирона Свідерського, заступником – Євгена Федоренка, секретарем – Ольгу Кузишин.

Першим звітував голова Управи Т. Воляник. Він розповів, що в 2008 році було проведено три засідання і Загальні річні збори, видано дві летючки (Великодню і Різдвяну); голова брав участь в засіданнях Стипендійної комісії разом з її головою Є. Федоренком та фінансовим референтом Ярославом Оберишиним. Вони колеґіяльно вивчили кільканадцять прохань та призначили стипендії потребуючим студентам, котрі студіюють в УВУ та в Україні.

Також голова Фундації ґрунтовно ознайомлювався з книжками, присланими до УВУ на літературний конкурс ім. Воляників-Швабінських, що існує при ФУВУ. Очолюють згаданий конкурс Леонід Рудницький і Є. Федоренко.

Управа Фундації була заанґажована у справу продажу старого будинку університету і купівлі іншого та істотно посприяла успішному результатові.

В жовтні 2008 року Фундація УВУ організувала для ширшої громади зустріч з ректором УВУ Іваном Мигулом та з колишнім ректором Альбертом Кіпою, а також їхні виступи у Філядельфії, де знайшлося багато кандидатів з „четвертої хвилі" на студіювання в УВУ.

Також Фундація УВУ відгукнулась на стихійне лихо — повінь в Україні минулого року і передала для потерпілих 2,000 дол.

Добрим здобутком Фундації УВУ є також видання у 2008 році книжки професора Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка Володимира Сергійчука „Що дала Україна світові", з передмовою Президента України Віктора Ющенка. Книжку спонзорував Степан Салик, один із щедрих жертводавців на цілі Фундації УВУ.Презентація цього видання призначена на 20 червня в НТШ в Ню- Йорку. Книжку можна придбати у Фундації УВУ.

Т. Воляник подякував усім членам Управи за спільну працю та моральну підтримку в часі його хвороби. Особливу подяку склав фінансовому референтові Я. Оберишинові за професійне ведення фінансових книг, Василеві Сосякові – за впорядкування щорічного фундаційного податку; голові жюрі Літературного конкурсу ім. Воляників-Швабінських Л. Рудницькому, який, при своїй надзвичайно великій зайнятості, багато часу витратив на пов'язані з конкурсом питання та на поїздку до Львова для вручення нагород переможцям.

Т. Воляник добрим словом згадав професора Львівського державного університету ім. Івана Франка Анатолія Карася, котрий докладає багато зусиль, щоб згаданий літературний конкурс проходив успішно в Україні.

Голова Управи позитивно оцінив працю голови Контрольної комісії Ігоря Гайди, Б. Качора та Я. Оберишина, котрі ретельно перевірили всі фінансові книг та виявили, що книговедення в установі перебуває найкращому порядку.

Далі звітували заступник голови Фундації Іван Буртик (він особисто їздив в Україну, щоб передати фінансову допомогу потерпілим від повені в Україні, на Івано-Франківщині), заступник голови Фундації УВУ та голова Стипендійної комісії Є. Федоренко (про працю комісії та літературний конкурс ім. Воляників-Швабінських)і фінансовий референт Я. Оберишин (про прибутки і видатки Фундації). Після звітів відбулася жвава дискусія.

Всі члени Управи були одностайні в тому, що в час економічної кризи треба збільшити стипендійну допомогу студентству в Україні.

Номінаційна комісія у складі Б. Качора, Степана Качурака, Михайла Казаренка представила список кандидатур до Управи УВУ, що перейшов одноголосно.

Головою обрано Т. Воляника. Управу вибрано одноголосно в такому складі: заступники голови: І. Буртик, Л. Рудницький, Є. Федоренко; секретарі: Степан Качурак і Осип Рожка; фінансовий референт: Ярослав Оберишин; пресова інформація: Олександер Лужницький, Євген Гановський, Микола Меґец, Михайло Казаренко. Члени управи: Богдан Гаргай, Марія П'ятка, В. Сосяк,Мирослав Шміґель, Володимир Рак, Мирон Свідерський.

Контрольна комісія: І. Гайда, Б. Качор, В. Сосяк.

Статутова комісія: Аскольд Лозинський, Б. Гаргай. Мужі довір'я: Т. Воляник, І. Буртик, А. Лозинський.

Голова Фундації УВУ Т. Воляник подякував за довір'я і пообіцяв надалі наполегливо працювати для добра Фундації, оскільки УВУ – активний амбасадор України у світі, а на громадській праці та жертовності громади тримаються українські установи поза Україною.

Ольга Кузишин

Щорічна лекція ім. Д. Гузара-Струка

Тамара Гундорова виступає на Меморіяльній лекції ім. Данила Гузара-Струка.

Фото: Максим Тарнавський

ТОРОНТО. – Щорічна Меморіяльна лекція ім. Данила Гузара-Струка відбулася 15 травня в Торонтському університеті. Після доповіді д-ра Тамари Гундорової „Розтаємничення українського літературного народництва: питання популярної літератури" відбулося прийняття на пошану св. п. д-ра Д. Струка.

Меморіяльна лекція ім. Струка відбвається щороку за підтримки програми з української літератури ім. Данила Гузара-Струка Канадського інституту українських студій (КІУС). Вона була започаткована торонтським відділом КІУС 1999 року, невдовзі після раптовоі смерти Д. Струка, професора української літератури у відділі слов'янських мов і літератур Торонтського університету й помічника директора КІУС, в якому він також був головним редактором англомовної „Енциклопедії України".

Першу меморіяльну лекцію виголосив Марко Павлишин з Монаш-університету в 2000 році. З того часу з цією престижною лекцією виступило багато відомих науковців, серед яких – Григорій Грабович з Гарварду, Олег Ільницький з Альберти, Мирослав Шкандрій з Манітоби, Віталій Чернецький з Маямського університету (Огайо), Тарас Кознарський і Максим Тарнавський (обоє з Торонто).

Цього року лекція була ювілейною. Прочитати її була запрошена Тамара Гундорова, провідний український літературознавець, директор відділу теорії літератури Інституту літератури Національної Академії Наук України й викладач Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Вона прибула до Торонто з Кембріджу (Масачусетс), де перебуває в Українському науковому інституті Гарвардського університету на стипендії ім. Петра Яцика.

Після доповіді авдиторія була запрошена на прийняття, на якому було віддано пошану Д. Гузарові-Струкові. Після особистого спогаду директора програми ім. Струка Максима Тарнавського слово узяв директор торонтського відділу КІУС Франко Сисин, який розповів про ролю Д. Струка у діяльності КІУС та його торонтського відділу.

М. Тарнавський оголосив про створення веб-сайту, на якому будуть представлені всі його 37 літературних есеїв, написаних англійською, українською й французькою мовами.

Даний проєкт стане можливим завдяки новому фондові для програми ім. Д. Струка, – і це стало предметом виступу президента Канадської фундації українських студій (КФУС) Ольги Купловської. Вона повідомила, що фонд ім. Д. Струка, започаткований фундацією та рідними й друзями вченого невдовзі після його смерти, переноситься до Альбертського університету, щоб скористатися з урядової програми провінції Альберти про подвоєння фондів. У рамках цієї програми уставний капітал фонду, що нині нараховує 85 тис. кан. дол., буде подвоєний. Річний прибуток з фонду буде використовуватися виключно на потреби програми з української літератури ім. Д. Струка.

До авдиторії пролунав заклик підтримати фонд пожертвами, щоб збільшити капітал, який буде подвоєний урядом Альберти. Пожертви можна скласти протягом наступних двох місяців безпосередньо на адресу бюра КФУС (Canadian Foundation for Ukrainian Studies, 620 Spadina Ave., Toronto, Ontario, M5S 2H4), по телефону (416) 766-9630 або електронною поштою: admin@cfus.ca.

Ті, хто не зміг прийти на лекцію, можуть прослухати її на веб-сайті програми ім. Д. Струка: www.utoronto.ca/elul/Struk-mem/mem-lect-archive.html. Відеоматеріял на пошану Д. Струка можна подивитися на веб-сайті YouTube: http://www.youtube.com

КІУС

Делеґація...

(Закінчення зі стор. 8)

Делеґацію з України прийняла голова міської ради Ірондеквойту Мері-Елен Гейман, яка має давні дружні зв'язки з українською громадою. Гостям зфотографувалися біля пам'ятника Сторіччя поселення українців в Рочестері в парку міської ради, зустрілися з редактором газети „Irondequoit Post" Ліндою Квінлан.

Відбулась також подорож до Університету Сиракюз, Ню-Йорк, який був заснований в 1896 році як бібліотечна школа. Гості завітали до університетської бібліотеки, студентського містечка, філії УФКС, відвідали українську церкву, громадський центр, пам'ятник Великому Кобзареві.

1 травня гостей запросили в міську раду Рочестеру, де Майкл Ліч, представник організації „Міжнародні міста-побратими Рочестеру", розповів делегатам про міжнародні відносини з містами-побратимами.

Того ж дня відбулася візита делеґації до коледжу-університету штату Ню Йорк в Брокпорті, де була проведена сесія, на якій обговорювались питання законів і правил, пов'язаних з бібліотечним управлінням, закон авторського права та підготування студентів в галузі бібліотечних досліджень.

Гості також побували на Ніагарському водоспаді, зустрілися із спільнотою Слов'янської церкви п'ятидесятників, відвідали Українську Федеральну Кредитну Спілку в Рочестері та її українську бібліотеку.

Гості проживали в американських сім'ях Володимира і Тамари Денисенків, Василя і Анни Корнилів, Володимира та Ірми Пилишенків, Михайла та Ірени Сьолковських, д-ра Христини Гошовської та Крістін Мадонії, які доклали всіх зусиль, щоб гості відчули теплу атмосферу українсько-американського життя.

2 травня відбулась прощальна вечеря в українському ресторані „Львів'янка" (власник Ольга Дерещук), яку влаштувала А. Корнило. На вечері була присутня Дебра Лутчин, представник організації „Міжнародні послуги" з Ла-Крой, Висконсин.

Гості з Києва відвідали Чикаґо

Зліва: Марія Климчак, Василь Ілащук, президент „ABC-7" Емілі Бар, Віра Еляшевська та Андрій Чернюк.

ЧИКАҐО. – Представники засобів масової інформації з України Василь Ілащук – президент Національної телекомпанії України та Андрій Чернюк – віце-президент 20 травня відвідали Чикаґо, де за сприяння організації міст-побратимів „Чикаґо-Київ" було проведено ділові зустрічі.

На одному з провідних американських телеканалів „ABC-7" під час годинної розмови з президентом Емілі Бар та директором відділу новин Дженіфер Ґрейвс відбувся обмін думок щодо майбутньої співпраці на міжнародному рівні. Українська сторона запропонувала висвітлення підготування Чикаґо до Олімпіяди 2016 року в телепросторі України, на що отримала схвальні відгуки. Гості відвідали телестудії, де їхнє зацікавлення викликала новітня телетехніка, яка бездоганно працює в автоматичному режимі впродовж доби.

Не менш цікавою була розмова з директором департаменту туризму Дороті Койл, яка зауважила, що місто щороку відвідують 48 млн. туристів. „Співпраця з організацією „Чикаґо-Київ" є важливим мостом у налагодженні культурно-ділових взаємин між містом, українською громадою та Україною", – підкреслила Наталія Камбел, директор комунікації та партнерства міжнародної програми міст-побратимів.

Гостей супроводжували Віра Еляшевська – голова організації міст-побратимів „Чикаґо-Київ", та Марія Климчак, референт культурних зв'язків організації та редактор радіопрограми „Українська хвиля".

В. Ілащук та А. Чернюк зустрілися з українською громадою в Українському інституті модерного мистецтва. Зустріч підготували Орися Косак-Кардозо – президент інституту, та Марта Фаріон – віце-президент міжнародної організації міст-побратимів в Чикаґо.

Марія Климчак

Україна перед вирішальним вибором

Дагмара Турчин-Дувірак

ТОРОНТО. – 1 травня у приміщенні Канадсько-української мистецької фундації з доповіддю, присвяченою сучасній політичній ситуації в Україні, виступив відомий київський літературознавець, культуролог, політолог Микола Рябчук, автор кількох цікавих книжок, серед них – „Дилема українського Фауста", „Дві України", „Зона відчуження", „Сад Метерніха".

Його знають в США, Польщі, Франції, Австрії, де він викладає в університетах та виступає з лекціями. Неодноразово бував М. Рябчук і в Канаді, де його виступи щоразу викликали велике зацікавлення. Цього разу головною причиною його приїзду до Торонто стала університетська конференція з проблем мас-медії в Україні.

Доповідь засвідчила, що особливого оптимізму з приводу теперішньої ситуації в Україні М. Рябчук не відчуває. Втім, він завжди вирізнявся тверезим та гострим поглядом на українську постсовєтську дійсність, а отже, сучасну фактичну поразку революції сприймає скоріше як певну закономірність.

У своїх численних статтях 1995-2004 років М. Рябчук глибоко проаналізував особливості функціонування української держави кучмівського взірця, яку, слідом за американським політологом Кійтом Драйденом, він називає „шантажистською державою".

Три дієві елементи такої держави – толерування корупції, розгалужений апарат стеження, що займається збиранням „компромату", та вибіркове застосування закону до нелояльних підданих, – стали тими китами, що забезпечили Леонідові Кучмі певний „порядок" у вкрай скорумпованій країні.

Так функціонувала Україна в 1990-их та першій половині 2000-их років, де всі були на „гачку" у президента та його найближчих оточенців... аж до моменту, коли сам президент опинився на „гачку": як виявилося завдяки оприлюдненим записам майора Миколи Мельниченка, хтось зібрав „компромат" і на Л. Кучму.

Після Помаранчевої революції, яка принесла перемогу демократичним силам, перед новим президентом та його

(Закінчення на стор. 11)

Презентація дебютанток Пластового куреня „Буриверхи“

КЛІВЛЕНД, Огайо. – Пластовий курінь „Буриверхи“ влаштував баль-презентацію дебютанок українській громаді 9 травня у готелі „Double Tree“. Було презентовано 10 дебютанток. Присутні оплесками вітали кожну дебютантку, коли вона була представлена батьком і символічно вступала у доросле товариство.

Цьогорічні дебютантки – членки Спілки Української Молоді або Пласту, усі закінчили суботні школи українознавства. Вони танцюють в українських ансамблях, співають у хорах.

Презентацією проводили Марія Захарій, Вікторія Крайнс та Дарія Якубович.

На пам'ять про вечір кожна дебютанка одержала від куреня дереворит „Дерево життя“, який створила Дарія Гуляк-Кульчицька, щоб пригадувати дебютанткам про їхній обов'язок продовжувати свою участь в житті української громади.

Після презентації відбувся танець дебютанток, який підготувала Андрея Комічак. Баль закінчився вальсом з ескортами, а відтак – з батьками. Після вечері оркестра „Заграва“ забавляла присутніх до пізньої ночі.

Дарія Якубович

Дебютантки з ескортами (зліва): Христина Данилевич–Андрій Радіон, Нора Келегер–Адріян Лялюк, Леся Махлай–Максим Кострик, Катерина Миквиґен–Денис Головатий, Леся Мураль–Ерик Плет, Мар'яна Рокітська–Микола Пилипів, Христина Міґелич–Осип Белькірус, Вікторія Кріслата–Стефан Колодій, Оксана Дроздовська–Михайло Міґелич, Марта Боднарук–Денис Торіелі.

Україна...

(Закінчення зі стор. 10)

урядом постала дилема: або позбутися корупції, або залишити, в надії, що все якось само по собі стане на місце. Як стало очевидним з подій в країні, корупції не позбулися, і на місце само по собі також нічого не стало. Внаслідок цього політична ситуація в сучасній „пореволюційній" Україні є досить хаотичною. З одного боку, шантажистська держава вже не функціонує, бо Президент Віктор Ющенко є людиною порядною; з другого – і демократичної держави не було створено, бо демократичні сили надто слабкі і непослідовні. Як результат, в Україні сьогодні немає монопольної влади, що і показує постійна боротьба між прихильниками різних політичних груп.

На думку М. Рябчука, президентські вибори вирішать ситуацію або в бік авторитаризму (на чолі з добре відомим Віктором Януковичем), або в бік демократії (якщо суспільство знайде і підтримає політика-реформатора).

Політичний прогноз М. Рябчука щодо виборів скоріше песимістичний – він вважає, що на сьогоднішній день варіянт В. Януковича є імовірнішим, і не тому, що в Україні не знайшлося б талановитого політика-демократа, а тому, що українське населення не доросло у своєму загалі до підтримки такого кандидата.

Отже, Помаранчева революція повернула в Україні демократичну ситуацію, що забезпечує еволюційний розвиток суспільства та вільний вибір влади. Інша справа, що українське суспільство покищо не готове до вибору справді демократичної влади.

Українці виступили на етнічному фестивалі в Сіетлі, Вашінґтон

СІЕТЛ, Вашінґтон. – На 38-му Північно-західньому фолкльорному фестивалі українська програма була представлена 23 травня. У ній взяли участь Український танцювальний ансамбль „Барвінок", танцювальна група „Тропак", тріо „Українська прерія", дует бандуристів.

Свято відбулося поблизу всім відомої вежі, званої „Голка неба" і тривало протягом чотирьох днів. Були представлений також фолкльорні і мистецькі вироби арабського світу, Балкан, Латинської Америки, Африки.

Українці є активними учасниками фестивалю вже протягом багатьох років. Організатором української частини програми був Олесь Криницький. Незмінний бандурист на усіх українських святах, він цього разу виступав у складі ансамблю „Два кольори".

Леся Прокіпчук

Старша група танцювального ансамблю „Барвінок" з Сієтлу танцює гопак. Фото: Оля Герасименко

Молодша група танцювального ансамблю „Барвінок" з Сієтлу виконує „Гуцульський танець".

Вокально-інструментальний ансамбль „Два кольори".

Вечір в пам'ять Володимира Івасюка

Галя Котович

ЕДМОНТОН, Канада. – Українське музичне товариство Альберти (УМТА) організувало вечір музики Володимира Івасюка й спогадів про його коротке життя. Ця подія, у 30-ту річницю вбивства композитора і дня його похорону, відбулася 22 травня в Домі української молоді.

Двомовною програмою керувала Ліля Суха, а деякі англомовні пояснення читала Люба Бойко-Белл. Усі тексти програми про пісні й життя В. Івасюка підготувала Галя Котович, яка також вибрала звукозорові доповнення. До успіху вечора спричинилися Ірка Шмігельська, Ксеня Федина, Марія Дитиняк, Орися Олійник, Майкл Белл.

Співачка Люба Білаш (акомпаніямент Ірини Тарнавської) розпочала програму піснею „Червона рута". Ведуча прочитала уривок з оповідання Лідії Клепарчук-Грабарчук „Недоспівана пісня". Милою несподіванкою для присутніх був відеопривіт Посла України в Канаді Ігоря І. Осташа, його гра на ґітарі і виконання твору „Пісня буде поміж нас". Гостей також привітала голова УМТА Л. Бойко-Белл.

Пісні В. Івасюка „Колискова", на слова його батька Михайла Івасюка, і „Відлітали журавлі" заспівала молода студентка співу Ана Тумин (акомпаніятор Галина Лазурко). Пісню „Вереснева чудасія" з великим ентузіязмом заспівав дитячий хор при Українській католицькій катедрі св. Йосафата (керівник Кася Антошко, диригент і акомпаніятор д-р Мирося Єліяшевська).

Далі виступили вокальна формація „Ре-мінор" (Маркіян Лазурко, Олесь Лазурко, Стефан Лазурко, Микола Білаш, Адріян Вархола, солісти Марічка і Софійка Овчаренко. Спогад про В. Івасюка виголосив Дорій Товстюк, який був знайомий з ним через медичні студії. Публіка почула на відеострічці пісню з вистави за твором Олеся Гончара „Прапороносці", музику до якої написав В. Івасюк.

Л. Суха й Л. Белл розповіли про похорон композитора, що вилився у могутню демонстрацію. Присутні почули у запису голос письменника М. Івасюка, який говорив, що мусить написати книжку про сина і розповісти правду.

Після перерви гурт „Дніпрова хвиля" (Ольга Федеркевич, Ірина Федеркевич, Сузанна Романюк, Наталка Онищук, Оксана Тарнавська, Дарця Васараб-Роланд, Ксеня Мариняк, акомпаніятор І. Тарнавська) заспівав три пісні, Ліля Пантелюк прочитала вірш невідомого автора, що появився після смерти В. Івасюка. Пісню „Я твоє крило" заспівав дует А. Тумин і О. Лазурко (акомпаніятор М. Білаш).

Співачка Л. Білаш виступала на фестивалях „Червона рута" у Чернівцях 1989 року і у Запоріжжі 1991 року. Вона заспівала по одній пісню з кожного концерту. Співали

(Закінчення на стор. 19)

Виконавці програми в пам'ять Володимира Івасюка в Едмонтоні. Фото: Майкл Бел

Презентація книг в Товаристві українців-католиків „Св. Софія"

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – У Товаристві українців-католиків „Св. Софія" 7 травня відбулась презентація книги проф. Наталії Іщук-Пазуняк „Леся Українка: ідея свободи України у спектрі світової цивілізації", яка побачила світ у видавництві ім. Олени Теліги в Києві 2008 року. Проф. Альберт Кіпа та академік Леонід Рудницький ознайомили слухачів з широким спектром літературних досліджень Н. Пазуняк, що його віддзеркалює зміст книги. Н. Пазуняк висловила вдячність організаторам імпрези та усім присутнім за участь у представленні її наукової спадщини.

14 травня у Товаристві було представлено книгу видатного українського науковця, мовознавця, громадського та релігійного діяча Богдана-Івана Лончини (1917-1985) „Пекла" – переклад першої частини „Божественної комедії" Данте Аліґ'єрі. Про перекладацьку діяльність свого батька розповів о. Тарас Лончина, який також зосередив увагу на мериторичній та теологічній стороні твору. Рецензент книги Ірина Іванкович-Блощинська ознайомила слухачів з загальним змістом видання, збагаченого ілюстраціями Юрія Козака, підкреслила лінґвістичну унікальність перекладу і його галицьку стилістику. На закінчення о. Т. Лончина зачитав уривки з нового перекладу „Пекла".

Учасники презентації нових книг у Філядельфії.

19 травня було представлено збірник наукових праць „На перехресті культур", виданого 2008 року у Львові з нагоди 70-річчя академіка Л. Рудницького. Редактор видання, багатолітній колеґа ювіляра проф. А. Кіпа наголосив на багатогранності публікації, до складу якої увійшли праці з літературознавства і мовознавства, Церкви і культури, історії та історичних наук, написані англійською, німецькою, українською, польською та еспанською мовами.

Передмовою до збірника послужили біографічний нарис Л. Рудницького авторства редактора видання Олега Купчинського, повна бібліографія ювіляра, а також спогади Дмитра Павличка та Людмили Качмар. Д-р Олександер Лужницький відкрив присутнім маловідомі сторінки біографії виходця з шляхетного роду Рудницьких-Лужницьких. Гучним многоліттям для ювіляра завершено цей святковий вечір та весняний семестр викладів Товариства „Св. Софія" та осередку праці Наукового Товариства ім. Шевченка у Філядельфії.

Ірина Іванкович-Блощинська

Оселя „Діброва" готова до літа

Учасники зборів на оселі „Діброва".
Фото: Олександер Серафин

ДІТРОЙТ. – Від придбання оселі вже минуло 45 літ, і в цьому році на оселі зустрінуться аж три покоління її членів і гостей. Треба згадати з вдячністю та пошаною меценатів, які закупили такий чудовий клапоть землі, разом з озером, а саме – д-ра Павла Джуля, Ігоря Короля, Ярослава Кривого і Лідію Сою.

Загальні збори членства оселі відбулися в четвер, 23 квітня. Голова Ради директорів д-р Юрій Ласка звітував, що справа продажу пластової частини оселі, яка забрала так багато часу в минулому році, покищо загамована. Він подякував дирекції Кредитівки „Самопоміч" за щорічний найбільший пікнік на оселі, де увесь дохід з розпродажу традиційних страв припадає оселі.

За підготування та проведення осіннього пікніку голова подякував зокрема Валерії Кахній, Ігореві Петращукові, Христі Миколенко, Олесеві і Миросі Бараникам. Окрему вдячність він висловив Володимирові Гнатюкові за його понад 20-річну працю в Раді директорів.

Скарбник Богдан Кошів звітував, що приходи в 2008 році були приблизно такі ж самі, як і в попередньому, а цього року є надії на більший дохід, бо відновлено чотири помешкання в старому мотелі. Оселя має 18 членів, які чекають на помешкання, а час чекання триває вісім років. Це вказує на високе бажання перебувати на оселі.

16 травня був днем підготування оселі до літнього сезону. Прибуло багато молодих мешканців, а також п'ять представників Окружного комітету Українського Народного Союзу в Дітройті під проводом голови д-ра Олександра Серафина. Відкриття оселі відбулося 23-25 травня.

На літо заплановано пікніки: Спортового товариства „Черник" – 28 червня, Окружного комітету УНСоюзу в Дітройті– 1 липня, парафії св. Андрія – 26 липня, Кредитівки „Самопоміч" – 16 серпня, Катедри св. Покрови – 23 серпня, свято „Октоберфест" – 3 жовтня, а 10 жовтня – закриття оселі на зиму.

Роман Лазарчук

Українська Євангельська церква *закликає:*

Вивчайте Біблію, живіть за Словом Божим!

151. Євангелія від Матвія, 14: Ісус Христос Христос йде по воді.

„Човен був серед моря і його кидали хвилі, бо вітер був супротивний. О четвертій сторожі ночі Ісус прийшов до них, ступаючи морем. Учні, побачивши, що Він йде морем, жахнулися. „То привид!" – заговорили й закричали з переляку. Але Христос заговорив до учнів і заспокоїв їх. Тоді Петро попросив дозволу теж піти морем. Ісус дозволив, але Петро на воді злякався й став потопати. „Маловіре, чого засумнівався?" – докоряв йому Ісус. Вітер вщух і учні сказали: „Ти істинно – Син Божий!"

„Христос йде по воді". Вітраж собору в Шартрі, Франція (1194-1225).

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Н. Дж. У нашій церкві проводяться Божі Служби: щонеділі – о 10:30 ранку, а також щосереди – о 7-ій годині вечора. Кожної неділі, о 9:30, діють школи з вивчення Біблії – для дорослих і дітей.

Наша адреса: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії. Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net

Пастор **Володимир Цебуля**
Тел.: (908) 591-0800

Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива

Main Office
215 Second Ave
New York, NY
(212) 533-2980

Branches
1678 E 17 Street
Brooklyn, NY
(718) 376-5057
1-866-857-2464

35 Main Street
So. Bound Brook, NJ
(732) 469-9085

691 Roosevelt Ave
Carteret NJ
(732) 802-0480

WWW.UOFCU.ORG

Звертайтесь до нас з своїми фінансовими потребами.

- *Money Market рахунки*
- *Високі відсотки на сертифікати*
- *Чекові рахунки*
- *Пенсійні рахунки (IRA)*
- *Позички на приватні та комерційні будинки*
- *Персональні позички*
- *Позички на нові та вживані авта*
- *Грошові перекази (Western Union, Meest)*
- *Індивідуальні скриньки*

Телефонуйте безкоштовно
1-866-859-5848

Цілодобовий доступ до рахунку через інтернет.

Обслуговання української громади понад 40 років.

216 Foordmore Road • P.O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
845-626-5641, ext. 141
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

Summer Camp Dates and Information

Tennis Camp
June 21 to July 2 $675 UNA member $725 non-member
Kicks off the summer with 2 weeks of intensive tennis instruction and competitive play, for boys and girls age 10-18, under the direction of Mr. George Sawchak. Attendance will be limited to 45 students.

Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Workshop
July 5 to July 18 $950 UNA member $1,000 non-member
Vigorous 2-week dance training for intermediate and advanced dancers age 16 and up under the direction of the Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Foundation, culminating with performances on stage at our Ukrainian Cultural Festival. (Additional information http://www.syzokryli.com)

Tabir Ptashat
Session 1: June 28 to July 5
Session 2: July 5 to July 11
Ukrainian Plast camp (tabir) for children age 4-7 accompanied by their parents. To register child please watch for registration form appearing February 27, March 6, April 3 in Svoboda, March 1, March 8, April 5 in The Ukrainian Weekly. For further information please contact Mrs. Neonila Sochan at 973-984-7456.

Exploration Day Camp
Session 1: June 29 to July 3 $150 per week per child or $35 per day per child
Session 2: July 6 to 10
A day camp for boys and girls age 7-10, with five hours of supervised fun daily.

Ukrainian Heritage Day Camp
Session 1: July 19 to 24 $160 per week per child staying on premises
Session 2: July 26 to 31 $200 per week per child staying off premises
A returning favorite for children age 4 to 7. Campers will be exposed to the Ukrainian heritage through daily activities such as dance, song, storytelling, crafts and games. Children will walk away with an expanded knowledge of Ukrainian folk culture and language, as well as new and lasting friendships with other children of Ukrainian heritage.

Discovery Camp
July 19 to 25 $400 UNA member $450 non-member
Sleep-away camp for children age 8-15 filled with outdoor activities, sports, and arts and crafts designed to enhance the Ukrainian cultural experience.

Ukrainian Chornomorska Sitch Sports Camp
Session 1: July 26 to August 1 $395 per week
Session 2: August 2 to 8
40th annual sports camp run by the Ukrainian Athletic-Educational Association Chornomorska Sitch for campers age 6- 17. The camp will focus on soccer, tennis, volleyball and swimming, and is perfect for any sports enthusiast. Please contact Mrs. Marika Bokalo at 908-851-0617 or e-mail sportsschool@chornomorskasitch.org for application and additional information.

Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Camp
Session 1: July 26 to August 8 $950 UNA member
Session 2: August 9 to 22 $1,000 non-member
Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych (daughter of Roma Pryma Bohachevsky), this camp is for children and teens age 8-16, and offers expert instruction for beginning, intermediate and advanced students. Each session ends with a grand recital. Attendance will be limited to 60 students.

Український фестиваль дитячої творчости „Дамо земну кулю дітям“

(Закінчення зі стор. 1)

„Веселка“, школа бального танцю Наталі Лемішки, а також танцювальний дует Богдана Табаки та Рачел Бенін, які є призерами багатьох американських змагань з бальних танців та входять в десятку найкращих танцювальних пар США.

На музичних інструментах грали Андрій Гавриш (скрипка), Маделина Мауро (сопілка) та Степан Орос (акордеон) – вони є учнями школи „Черес“ Андрія Мілявського. Вразили своєю грою сестри чотирирічна Уляна Лещук (вона була наймолодшою учасницею конкурсу) та її 10-річна сестра Калина, які грали на бандурі.

Дана Курилик продеклямувала поему Тараса Шевченка „Тополя“.

Наприкінці свята співала Заслужена артистка України, гість фестивалю Лілія Остапенко.

Коли концерт закінчився, присутні не хотіли розходитися, бо такою теплою була атмосфера свята, що здавалось, ніби зійшлася одна родина.

Як зазначив у своєму вітальному листі Постійний представник України при ООН, Посол Юрій Сергеєв, „проведення дитячого Українського фестивалю у Ню-Йорку є ще одним свідченням нашого національного і духовного становлення. Саме підростаючому поколінню належить відбудовувати взаємини з іншими країнами, утверджувати у світі Україну як гідну великого майбутнього незалежну державу із самобутньою культурою“.

Офіційними спонзорами фестивалю виступили компанія „АероСвіт“, Федеральна Кредитова Спілка Ню-Йорку „Самопоміч“, компанія „Міст“, Всеукраїнське громадське об'єднання „Нова українська хвиля“, Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива, Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч“, T. W. Smith Corporation, Trumpsmith Enterprise LLC, Ukrainian East Village Restaurent, Kiev Bakery, The Cloister Cafe, „Арка“, „Компютопрінт“, „Українска книгарня „Наш край“, Олесь та Любов Черени, компанія „Checker Entertainer“.

Учасників свята привітав Владика Павло Хомницький. *Фото: Степан Слуцький*

Свято починалося від входу на церковне подвір'я. Фото: Лілія Григорян

Мистецтво випалювання демонструє Андрій Табачук. *Фото: Степан Слуцький*

Українські народні мелодії виконує на сопілці Маделин Мауро з школи мистецтв „Черес“ Андрія Мілявського. *Фото: Степан Слуцький*

Свою колекцію українських народних духових інструментів демонструє д-р Андрій Підківка. *Фото: Степан Слуцький*

Наймолодші учасниці фестивалю. Фото: Лілія Григорян

Учасники концерту (зліва): Надійка і Наталя Павлишини; Рачел Бенін і Богдан Табака; Степан Орос. *Фото: Степан Слуцький*

Прем'єра документального фільму про Голодомор „Окрадена земля"

МОНРЕАЛЬ, Канада. – 20 травня в Домі української молоді заходами Відділу Конґресу Українців Канади (КУК), в співпраці зі Спілкою Української Молоді, Науковим Товариством ім. Шевченка та Асоціяцією українських професіоналістів та підприємців, відбулася прем'єра нового документального фільму „Окрадена земля" про Голодомор-геноцид в 1932-1933 років в Україні. Фільм зі зворушенням прийняли понад 300 глядачів.

Господар вечора Орест Гуменний представив режисера-постановника фільму Юрія Лугового, відомого своїми попередніми фільмами. Він розповів присутнім про труднощі й зворушливі моменти під час фільмування в східній Україні та висловив подяку всім громадським організаціям за фінансову підтримку, та особам, що в будь-який спосіб причинилися до створення цього фільму.

„Окрадена земля" базується на найновіших архівних документах України, на нових зізнаннях свідків Голодомору, включно зі свідками на пограниччі Російської Федерації, та на коментарях провідних дослідників геноциду українського народу. Фільм підтверджує, що Голодомор 1932-1933 рокії, розстріли української інтелігенції, нищення української матеріяльної культури й обкрадання української нації були заплановане Всесоюзною комуністичною партією (більшовиків) з метою фізичного знищення українського народу.

Фільм задуманий як навчальний засіб у школах, університетах, як матеріял для істориків, соціологів, психологів, журналістів, державних працівників та загальної української та міжнародної спільноти.

На прем'єрі були люди, які пережили Голодомор, і їхні діти, яких Ю. Луговий попросив встати для відзначення.

Кінцеве слово на прем'єрі виголосив Євген Чолій – президент Світового Конґресу Українців. Він підкреслив важливість появи фільму в часі, коли є спроби переписувати й перекручувати історичну правду, а також посвяту Ю. Лугового в створенні цього винятково важливого фільму й закликав присутніх допомогти завершити англомовну версію фільму. Бажаючі приєднатися до цього можуть виписувати чеки на: „MML Inc. – Genocide Revealed" та висилати на адресу: La Maison de Montage Luhovy Inc., 2330 Ave Beaconsfield, Montreal, Quebec, Canada H4A 2G8.

Щоб замовити цей фільм для показу в своїх осередках, треба телефонувати на число: (514) 481-5871 або писати на електронну адресу: mmlinc@hotmail.com. Можна написати також на вказану вище поштову адресу.

Марійка Путко

Юрій Луговий і організатор фільмування Володимир Бандура біля пам'ятника жертвам Голодомору в селі Лебяжому Харківської області.
Фото: Адріяна Лугова

Організатори прем'єри фільму в Монреалі (зліва): Марійка Путко – голова монреальського відділу КУК, режисер Юрій Луговий, Богданна Гаврилюк та Марійка Фармус – члени управи КУК.

Діє програма вишколювання провідників українських мирян

ЛЬВІВ. – Центр мирянського провідництва Українського Католицького університету (УКУ) 12 квітня організував зустріч молоді з Архиєпископом Української Греко-Католицької Церкви Ігорем (Возняком), що відбулася у катедральному соборі св. Юра.

„Зустріч, яка збіглася з святкуванням Всесвітнього дня молоді у Римі, зібрала найактивнішу молодь Львівської архиєпархії", – розповіла Оленка Карнаух, заступник директора центру. – Зібралося близько 100 осіб, включно з духовенством."

Архиєпископ одягнув на кожного учасника хрестик, благословляючи на подальшу апостольську діяльність.

Центр був заснований при університеті у 2003 році для активізації праці мирян в Церкві згідно з вченням II Ватиканського Собору", – пояснила Ольга Зарічинська, засновник та директор Центру.

У літніх школах мирянського провідництва Центру вже пройшли вишкіл 150 молодих осіб віком від 18 до 30 років. Це, в свою чергу, спричинилося до виникнення особливої програми, яка зосереджується на провідницьких вишколах для дітей-сиріт. Ці вишколи будуть проводитися у цьому році, а фінансуватиме їх Українська Католицька Освітня Фундація (УКОФ).

Програми для дітей-сиріт зосереджуються виключно на тому, щоб допомогти молодим людям розвинути їхні навики спілкування, праці у команді, подолання конфліктних ситуацій.

У 2005 році Центр у співпраці з Катехитично-педагогічним інститутом УКУ відкрив Школу християнського провідництва для учнів середних шкіл „Голос майбутнього", в якій щороку бере участь понад 50 молодих учасників. Центр проводить вишколи для молоді Ужгороду, Івано-Франківська, Тернополя, Луцька, Херсона, Одеси, Хмельницького, Києва та Київської области.

З ініціятиви Єпископа-помічника Київської архиєпархії УГКЦ Богдана Дзюраха проведено у 2008 році вишкіл у Житомирі для 50 священиків за проблеми „Мистецтво церковного провідництва".

Детальнішу інформацію про УКУ можна знайти на веб-сторінці університету: www.ucu.edu.ua, або отримати в Українській Католицькій Освітній Фундації, яка збирає фонди на покриття близько половини річного поточного бюджету УКУ.

Архиєпископ Ігор (Возняк) одягає хрестик на учасника молодіжної зустрічі у катедральному соборі св. Юра.

Поштова адреса УКОФ у США: Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622; тел.: (773) 235-8462; електронна пошта: ucef@ucef.org; веб-сторінка: www.ucef.org.

Поштова адреса у Канаді: 263 Bering Ave., Toronto, ON M8Z 3A5, тел.: (416) 239-2495, електронна пошта: info@ucef.ca.

Матвій Матушак

У Києві вшанували 120-річчя Ігоря Сікорського

КИЇВ. – 25 травня понад 400 інженерів, студентів, урядовців та шанувальників авіяції зібралося в Національному технічному університеті України „Київський політехнічний інститут", щоб вшанувати 120-річчя від дня народження Ігоря Сікорського, який з'явився на світ у заможній родині відомого лікаря-психіятра Івана Сікорського в Києві.

Коли І. Сікорський був 19-річним студентом Київського політехнічного інституту, в 1908 році, він почув про американців – братів Райт, які побудували перший у світі аероплян. Він теж захопився літакобудуванням.

Більшовицька революція штовхнула І. Сікорського на еміґрацію. В США І. Сікорський заснував в 1923 році літакобудівну компанію, вироби якої використовувались перспективними фірмами. Корпорація І. Сікорського встановлювала світові рекорди протягом 10 років. Але найбільший успіх його компанії приніс гелікоптер, про який І. Сікорський мріяв ще підлітком.

Компанія побудувала в 1939 році перший у світі базовий вертоліт, першою налагодила масове виробництво гвинтокрилих машин чотирма роками пізніше. Ці машини дістали широке застосування під час Другої світової війни, де їх використовували для порятунку поранених вояків. В 1952 році „S-55" був першим гелікоптером, що перетнув Атлантичний океан.

В Україні, згідно з розпорядженням Кабінету міністрів, було створено організаційний комітет з вшанування річниці І. Сікорського на чолі з Олександром Зінченком – Генеральним директором Національного космічного аґентства України.

Біля пам'ятника Ігореві Сікорському на території Національного технічного університету „Київський політехнічний інститут" (зліва): ректор університету Михайло Згуровський, військовий радник Посольства США в Україні Ричард Андерсон, Генеральний директор Національного космічного аґентства України Олександер Зінченко.

Фото: Юрій Борисов

Шанувальники видатного киянина зібралися біля пам'ятника І. Сікорському, побудованого за студентські кошти у травні 2008 року перед входом до Відділу авіяції і космонавтики ім. І. Сікорського, який було засновано 27 квітня 1991 року і перенесено до Київської Політехніки 14 травня 2008 року.

Серед присутніх були чемпіон світу з боксу Віталій Кличко, депутат Партії Реґіонів Дмитро Табачник, ректор КПІ Михайло Згуровський, військовий радник Посольства США в Україні Ричард Андерсон, радник військово-морських сил Посольства США в Україні Марк Стекпул, Радник Посольства Росії в Україні Євґен Пантелеєв, директор реґіонального європейського бюра корпорації „Літаки Сікорського" Стенлі Прусінський.

„Я був пілотом на гелікоптері Сікорського і можу сказати, що це та машина, в якій за будь-яких обставин можна почуватися безпечно. Завдяки геніяльності цієї людини, ми завжди знаходили дорогу додому, навіть у дуже небезпечних ситуаціях. Це найстабільніша машина при поганій погоді. Хочу подякувати Сікорському за те, що кожного разу ми поверталися додому, і за тих людей, яких ми врятували", – сказав М. Стекпул.

Гості відвідали нову експозицію „Людина, яка з'єднала континенти. У пам'ять 10 серійних повітряних човнів І. Сікорського „S-42", котрі стали першими в світі міжконтинентальними пасажирськими лайнерами, що забезпечили реґулярні рейси через Атлантичний і Тихий океани".

Син авіоконструктора Сергій Сікорський передав музеєві 230 експонатів, які включають мініятюрні макети гелікоптерів, сконструйованих І. Сікорським, а також, креслення, проєктування, книжки та світлини інженера.

84-річний С. Сікорський відвідав церемонію 25 травня, але не виступав з промовою. Було проведено круглий стіл (модератор О. Зінченко), на якому студенти інженерних спеціяльностей ознайомились з маловідомими фактами із життя великого конструктора, про які розповідав ректор КПІ М. Згуровський. Були показані прозірки зі старими фотографіями І. Сікорського та розроблених ним моделей гелікоптерів. Для багатьох було відкриттям, що І. Сікорський написав кілька релігійних книг, будучи онуком священика Російської Православної Церкви та відданим віруючим.

„Я хотів би подякувати Україні за те, що вона дала нам І. Сікорського", – сказав С. Прусінський. Він розповів про діяльність корпорації, що належить до світових лідерів із виробництва та обслуговування військових і цивільних гелікоптерів і літаків. Вона розташувана у Стретфорді, Конектикат.

Наступного дня С. Сікорський разом з представниками компанії відвідав Авіяційний науково-технічний комплекс ім. Олега Антонова, який заснував це підприємство у 1952 році. С. Сікорський також відвідав могилу своїх дідуся й бабусі на Байковому цвинтарі, де була відслужена Панахида.

Юрій Борисов

Вільшанська земля – колискова Тараса Шевченка

ГОРОДИЩЕ, Черкаська область. – Традиційне обласне мистецьке свято „Садок вишневий коло хати" відбулося 29 травня в Городищі, що на Черкащині. Цього року на свято приїхали гості з Польщі, Росії і Німеччини.

Сільські громади демонстрували мистецтво кожного села, вироби своїх промислових підприємств та господарств. Особливо цікавими були виставки декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва.

Директор Обласного центру народної творчости та культурно-освітньої роботи Василь Марштупа розповів: „На свято приваблюють гостинність господарів, чудова природа і, звичайно ж, постать Семена Гулака-Артемовського, який тут народився в сім'ї священика. Він закінчив Київську духовну семінарію, співав у хорі Софійського собору та Михайлівського Золотоверхого монастиря.

У 1838 році С. Гулака-Артемовського забрав до Петербургу видатний російський композитор Михайло Глінка, який керував його навчанням в Італії. Своєю оперою „Запорожець за Дунаєм" композитор заклав основи українського клясичного оперного мистецтва. Окреме місце у творчій спадщині С. Гулака-Артемовського посідають українські пісні, зокрема „Стоїть явір над водою", присвячена Тарасові Шевченкові, з яким автор дружив з 1838 року".

Українські вишивки на святі в Городищі.
Фото: Олександер Вівчарик

Пам'ятник Семенові Гулакові-Артемовському в Городищі.

Мистецьке свято „Садок вишневий коло хати" цього року було особливим – 20 років тому, в селі Млієві, на батьківщині всесвітньовідомих меценатів Симиренків, його провели вперше.

Доля Т. Шевченка нерозривно пов'язана з цим краєм: Зелена Діброва, Вільшана, Городище, Мліїв стали для Кобзаря місцями, котрі він вважав своєю малою батьківщиною.

Перший пам'ятник поетові, який встановили в 1923 році на його могилі у Каневі за проєктом Каленя Терещенка, теж виготовили на Городищенській цукроварні.

На святі побував голова обласної державної адміністрації Олександер Черевко, який багато допомагає в оновленні Свято-Троїцької церкви – родинного храму сім'ї Симиренків у Млієві. За його участи упорядковано в Зеленій Діброві могилу Катерини Шевченко – сестри поета, відбудовується Свято-Преображенська церква в Городищі.

Олександер Вівчарик

Правда повертається в Україну

КІРОВОГРАД. – Служба Безпеки України (СБУ) активно розсекречує колись закриті матеріяли та спрощує доступ науковців і представників громадськости до архівних документів. Велику ролю зіграла виставка „Українська Повстанська Армія: історія нескорених", створена на основі матеріялів галузевого Державного архіву СБУ й архіву Центру досліджень визвольного руху, за сприяння Українського інституту національної пам'яті. Вона демонструвалася у кожній області і скрізь доповнювалась місцевими матеріялами.

У Кіровограді виставку відвідали студенти майже усіх вищих навчальних закладів, багатьох технікумів, старшоклясники. За словами Тетяни Ткаченко – директора обласного художнього музею, у стінах якого демонструвалась виставка, такого напливу відвідувачів в музеї досі не бачили.

При обласному управлінні СБУ відкрито інформаційно-довідкову залю, де можна ознайомитися з розсекреченими документами з архівів СБУ в електронному вигляді, а також скопіювати їх на будь-якого носія інформації. Вся електронна база даних складається з компонентів: Голодомор 1932-1933 років (накази, звинувачувальні вироки, кримінальні справи); історія ОУН і УПА; репресії проти євреїв за період 1920-1950 років; списки репресованих українців, які відбували покарання у виправно-трудових таборах у Казахстані; списки представників різних національностей, що були інтерновані та поховані на території України, а також електронні версії виставок „Розсекречена пам'ять. Голодомор 1932-1933 років", „УПА: історія нескорених", „Роман Шухевич. Життя і доля".

Електронна база даних систематизована й об'єднана тематично, діє на основі спеціяльної програми, що пришвидшує пошук потрібних документів за різними категоріями. До бази буде введено усі дані, напрацьовані науково-видавничим відділом „Реабілітовані історією. Кіровоградська область". Це – майже 20 тис. карток з даними про репресованих у 1918-1990 роках на теренах области, нариси про окремих жертв комуністичних репресій. Крім того, в залі знаходяться книги, видані головним Державним архівом СБУ та Національною академією СБУ з історії України протягом 1994-2008 років.

Відвідувачами інформаційно-довідкової залі стануть, у першу чергу, краєзнавці, історики, журналісти, студенти, родичі репресованих (заля відокремлена від інших приміщень СБУ і відкрита щодня). Правда, колись вигнана тоталітарною системою, повертається в Україну.

Світлана Орел

СКУ закликає подивитися фільм „Окрадена земля"

20 травня у Монреалі, у Домі української молоді, відбулась прем'єра документального фільму „Окрадена земля". Висвітлюючи найбільшу трагедію українського народу – Голодомор-геноцид 1932-1933 років в Україні, відомий канадський режисер українського походження Юрій Луговий основну увагу привернув до того, що заздалегідь сплянованою метою Голодомору було фізичне знищення українського народу.

Фільм створено на основі найновіших архівних матеріялів України, коментарів провідних дослідників геноциду українського народу, а також унікальних свідчень очевидців Голодомору, що були записані у східній Україні протягом травня і червня 2008 року.

Задуманий як джерело інформації для широкого загалу та як навчальний матеріял для учнів шкіл і студентів університетів, фільм „Окрадена земля" зворушив усіх присутніх, серед яких були люди, які пережили Голодомор.

Світовий Конґрес Українців (СКУ) надав патронат документальному фільмові „Окрадена земля" та закликає всі свої складові організації до висвітлення цього вартісного фільму, а світову українську громадськість, і особливо молодь – до його перегляду.

Євген Чолій,
президент СКУ
Стефан Романів,
генеральний секретар

До 100-річчя Богдана-Ігоря Антонича

КИЇВ. – З метою вшанування пам'яті видатного українського поета, громадського діяча Богдана-Ігоря Антонича та з нагоди відзначення у жовтні цього року 100-річчя від дня його народження, підтримуючи ініціятиву Національної ради з питань культури і духовности, Президент України Віктор Ющенко 12 червня видав указ, яким зобов'язав Кабінет міністрів утворити у місячний термін організаційний комітет з підготування та проведення заходів з відзначення цієї річниці.

Передбачено видання повного зібрання творів Б.-І. Антонича; проведення літературно-мистецьких вечорів і Міжнародної наукової конференції, присвяченої 100-річчю від дня народження Б.-І. Антонича; створення музею Б.-І. Антонича. *(Прес-служба Президента України)*

Вечір в пам'ять...

(Закінчення зі стор. 12)

члени творчої групи „Почерк цитри" Михайло Шубеляк і Микола Білаш, тріо ансамблю „Юфорія"(Адріян Вархола – фортепіян, Марія Черевик – скрипка, Стефан Ґовда – ґітара).

Л. Бойко-Белл подякувала усім гостям, виконавцям й організаторам вечора, особливо керівникові звуко-зорових апаратів Ігореві Подільському. Вона згадала, що дядько В. Івасюка був змушений виїхати на якийсь час на заробітки до Канади, а В. Івасюк мріяв приїхати до Канади й побачити, як тут сприймають його музику. На кінець М. Єліяшевська заграла на фортепіяні пісню В. Івасюка „Чебреці", відтак акомпаніювала до спільного співу „Червоної рути", який провадили зі сцени виконавці програми.

Товариство політв'язнів і репресованих України відзначило 20-річчя

Промовляє голова Товариства Євген Пронюк.

КИЇВ. – Урочисте засідання Всеукраїнського товариства політв'язнів і репресованих відбулося 3 червня в Українському домі. Виповнилося 20 років відтоді, як колишні політв'язні радянських таборів згуртувалися в одну потужну організацію.

Голова Товариства Євген Пронюк у своєму слові згадав, як ще за радянських часів ініціятивна група побратимів збиралася в одній з квартир у Києві, готувала статут.

Товариство було засноване на зборах, які відбулися 3 червня 1989 року просто неба на Львівській площі в Києві (Спілка художників під тиском КГБ у день зборів відмовила в наданні приміщення). Головою Товариства був обраний Є. Пронюк.

Мета Товариства – об'єднання зусиль колишніх політв'язнів, депортованих, в'язнів сумління в ім'я утвердження і розбудови соборної самостійної демократичної Української держави, а також надання матеріяльної допомоги членам Товариства.

У залі були розвішані на стінах портрети видатних українців. Під час виступу Є. Пронюка ряд картин обірвався і з гуркотом упав додолу.

„Цікаво, що це значить? Може ми мало залили комуністам сала за шкіру?" – сказав один з гостей.

Між тим, коли учасники зборів заспокоїлися, Є. Пронюк продовжив: „Установчі збори ми змогли провести лише тому, що Сергій Набока знайшов вільну альтанку на Львівській площі. У ній ми і прийняли статут-маніфест". Тепер політв'язні мають організації в кожній області України, вони вшановують пам'ять загиблих і допомагають живим.

На урочисте засідання завітав представник Секретаріяту Президента Валерій Шерстюк, який привітав присутніх, подякував за активну позицію і побажав подальших успіхів у діяльності.

Про те, як діє товариство на місцях, розповіли делеґати з реґіонів. Однак, і зараз колишні політв'язні декому не до вподоби. Захоплено бюра товариства в Києві і ще декількох областях. Про це зухвале порушення закону ідеться у зверненні до Президента України Віктора Ющенка, прийнятому на зібранні.

Товариство видає часопис „Зона", який містить спогади політв'язнів, їхні літературні та публіцистичні твори, статті про політичних в'язнів.

Олександер Вівчарик

Колишні політв'язні і репресовані на зборах заспівали Гимн України. Фото: Олександер Вівчарик

Справа...

(Закінчення зі стор. 5)

І. Дем’янюк, можуть!

У цьому випадку мене найбільше турбує мовчання осіб і організацій, що нібито захищають права людини, і їхнє небажання виступити на підтримку І. Дем’янюка. Наприклад, я був членом Американської спілки громадянських свобод, організації, що займається захистом громадянських свобод американців, у тому числі захистом процесуальних прав особистости. Я попросив їх конкретно виступити в справі І. Дем’янюка, але відповіддю мені було мовчання.

Я дуже добре розумію, що захищати звинувачуваних у належності до нацистів – складне завдання в нашому суспільстві, але чи не в таких обставинах розкривається наша справжня прихильність нашим переконанням?

Можливо, І. Дем’янюк не був святим. Однак, ми не займаємося оцінкою його внутрішніх якостей. Нам варто пам’ятати, що далеко не всім з нас нема чого приховувати щодо своєї поведінки під час Другої світової війни. Варто згадати „килимові“ бомбардування союзниками Дрездену й Ґамбурґу, які багато хто вважає військовими злочинами. Варто не забувати про ролю, що відіграли Італія та Японія як союзники нацистської Німеччини. Варто пам’ятати, що Радянський Союз підписав пакт Молотова-Рібентропа, що дозволило Адольфові Гітлерові захопити Польщу й поділити її з Йосифом Сталіним. Згадаймо ще співробітництво з фашистами вішістської Франції. Розгляньмо ролю 150 тис. єврейських вояків у німецькій армії, у тому числі десятків офіцерів єврейського походження, а також ту ролю, що відігравали єврейські робітники-ув’язнені, поліція і єврейські ради під час війни. Пам’ятаймо про те, що саме німецькі офіцери керували таборами смерти нацистської Німеччини, а не українці.

У той час, як світ іґнорує такі випадки нацистського співробітництва, він мовчазно дивиться, як обвинувачі прагнуть зробити І. Дем’янюка жертвенним козлом.

Чому?

Суть справи зовсім не в тому, що І. Дем’янюк був охоронцем у таборі. Це видно з того факту, що він звинувачується у причетності до 29 тис. смертей, але не звинувачується в жодному вбивстві. Хіба це не дивно? Це відбувається тому, що немає жодних доказів, що він кого-небудь убив. Це – звинувачення у співучасті. Воно засновано на переконанні, що кожний, хто був охоронцем у нацистському таборі, лише на цій підставі винний у скоєнні військових злочинів. Не враховується те, що такі охоронці могли працювати не за власним бажанням, а змушені були робити це через погрози їхнім родинам або через інші обставини. Простої присутности було досить.

У цьому сенсі справу І. Дем’янюка майже повністю можна вважати західньою кампанією, покликаною пожвавити пам’ять про Голокост, а супутню шкоду таким людям, таким як І. Дем’янюк та інші, вважати незначною або навіть, деякою мірою, заслуженою. Це – судовий показ, проведений за шабльоном, що застосовувавс1 у колишньому СРСР й нацистській Німеччині. Ті, хто намагається засуджувати злодіяння тих режимів, і ті, хто заявляє про свою прихильність принципам верховенства права, зобов’язані встати на захист І. Дем’янюка.

Я маю дуже мало спільного з Патріком Б’юкененом, але він – єдиний із знаних американських коментаторів, хто висловив свою думку з приводу цього полювання на відьом, і я поважаю його за це. Але де ж усі інші? Вони не стурбовані тим, що справа І. Дем’янюка свідчить про те, що американський суд може бути політизованим і може підкорятися тискові ззовні. Подібне до того, що вони ладні погодитися з тим, що Америка не завжди є збалансованою й справедливою, і не завжди готова захищати права своїх громадян і принципи верховенства права.

Переклала з англійської мови Харківська правозахисна група

XV Ірпінський семінар видавництва „Смолоскип"

Учасники XV семінару „Смолоскипа". У центрі – засновник видавництва Осип Зінкевич з дружиною Надією, за ними (у білій сорочці) директор „Смолоскипа" Ростислав Семків.

КИЇВ. – 3-8 травня на оселі відпочинку „Енерґія", біля Ірпеня, відбувся традиційний семінар української творчої молоді видавництва „Смолоскип". У ньому взяли участь молоді мистці та політологи практично з усіх реґіонів України. Відбулися 22 „круглих столи", чотири мистецькі вечори, презентації відеопоезії та фотороманів.

3 травня в Києві перші „круглі столи" – „Реґіоналізм і реґіональна політика в Україні" (модератори Марина Денисенко, Запоріжжя, та Іван Коломієць, Київ) і „Трансформація образу міліції у свідомості населення" (Іван Шмітько, Київ) одразу ж налаштували учасників на робочий лад.

Одночасно в книгарні „Смолоскипа" відбувся фінал Всеукраїнського фестивалю читаної поезії „Молоде вино", жюрі якого визначило лавреатів конкурсу. Ними стали Василь Карп'юк (Косів), Олександер Колісник (Запоріжжя), В'ячеслав Левицький (Київ), Станіслава Орловська (Донецьк), Олена Руда (Харків).

В Республіканському плянетарії, де відбулося вручення нагород, до творчої молоді звернулися директор „Смолоскипа" Ростислав Семків і засновник видавництва Осип Зінкевич. Нагороди було вручено також 15 лавреатам літературного конкурсу видавництва.

Учасники семінару з поетом і перекладачем Віктором Морозовим, засновником гурту „Не журись!". Фото: Сергій Онищенко

4 травня на оселі „Енерґія" центральною подією став поетичний вечір „Три витязі" – цим титулом організатори семінару наділили поетів Івана Андрусяка, Анатолія Дністрового та Ростислава Мельникова, котрі у 1990-их роках брали активну участь в ірпінських семінарах. Цього ж дня відбулися круглі столи, на яких до присутніх звернулися спеціяліст з міжнародних відносин та медіатехнологій Олександер Демченко, перший Посол України у Франції Юрій Кочубей, гість з Польщі Міхал Фурманек. Представники фестивалю „Білоруська весна" запропонували учасникам переглянути фільм про спроби демократизації сучасної китайської школи, штучність та показушність яких жваво нагадали найстаршим з-поміж учасників семінару власне піонерське дитинство.

Під вечір відбулося жеребкування, у якому визначили групи політичної гри, котра відбувається на семінарі щороку й триває упродовж усього заходу. Було зформовано штаби консервативної, ліберальної та радикальної партій, котрі розпочали спершу пошуки, а тоді приготування власних кандидатів у президенти, доля яких повинна була визначитися останнього дня семінару після загального голосування учасників.

5 травня головною подією стало інтелектуальне змагання, у якому перше місце з 12 команд здобула команда „Інтелектуали". Були також зустріч з письменником Юрієм Винничуком, „круглі столи", які вели Іван Коломієць, Тамара Марценюк, Денис Шашенок. Цікавий медіяпроєкт – „CD-журнал 34" представили гості з Білорусі. Завершенням програми стали поетичні читання довкола ватри, котру організували дівчата з Харкова Катерина Карник і Олена Рибка та їхня подруга з Полтави Анна Сазанська.

6 травня відбулися „круглі столи", а найбільшою подією семінару загалом став мистецький вечір сучасного музичного клясика, поета і перекладача Віктора Морозова. Зустріч з ним переросла у повнокровний чудовий концерт.

Відбулася також презентація „Жінка в сучасному мистецтві" Тамари Злобіної (Кам'янець-Подільський), а Петро Вознюк з Києва презентував смолоскипівський політологічний журнал „Молода нація". Пізно увечері учасники семінару взяли участь у дискусії „Неформальне спілкування і літературний процес", котру вів молодий поет Богдан Горобчук з Житомира.

7 травня відбулося ще п'ять круглих столів, а також футбольні змагання, в яких збірна команда політологів спершу перемогла збірну мистців (5:2), а потім і збірну оргкомітету (3:2). Під вечір вибирали президента Ірпінського семінару. Ним став провідник партії радикалів Максим Кицюк з Севастополя. У змаганні мистецьких груп, котрі упродовж всього семінару створювали фоторомани, перемогла київська команда під орудою Наталки Власенко. Завершила день дискотека, котра тривала до пізньої ночі.

Останнього дня в будинку „Смолоскипа" відбулися зустріч з білоруським художником та режисером Алесєм Пушкіним та творчий вечір відомого поета Олега Лишеги. На згадку кожен учасник семінару отримав добірку виданих „Смолоскипом" книжок.

До втілення в життя цього потужного проєкту найбільше доклали зусиль співголови оргкомітету Сашко Ушкалов з Харкова та Руслан Голубицький з Кам'янця-Подільського.

Олександер Кривець

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Виставка мистецького тріо

ЧИКАҐО. – В Українському Національному музеї 5 червня відкрилася виставка „Тріо“, на якій представлені твори художників Юрія Олішкевича (Чикаґо), Анатолія Хмари (Чикаґо) та Олексія Коваленка (Сієтл, Вашінґтон).

Усі троє – учасники багатьох всеукраїнських та всеамериканських виставок. Їхніх твори зберігаються в музеях, ґалеріях, приватних колекціях.

А. Хмара та О. Коваленко – представники київської малярської школи, Ю. Олішкевич навчався живопису та графіки у Львівській академії мистецтв. Роки, прожиті на еміґрації, торовані творчою наполегливістю, вилились у полотна особистих почуттів, переживань та ідей. Їх об'єднує висока живописна культура. Експозиція показує ретроспективу творчости кожного з авторів та дає можливість в одному просторі побачити трьох талановитих і абсолютно різних живописців.

Ю. Олішкевич поєднує гармонію кольористики в своєрідній художній моделі українського світу. Його твори – це діялоги мистця з довкіллям, написані вони філософом та реалістом.

А. Хмара втілює у своїх працях багатство барв природи. Його чикаґські краєвиди допомагають відчути теплий подих вітру та п'янкий запах бузку...

Потужний генетичний зв'язок зі своїм етносом присутній у творчості О. Коваленка. Народна тематика та мелодійність прозорих барв характеризують твори мистця. У його доробку є чимало ліричних вирішень, де він прагне відтворити образ далекої Батьківщини.

Виставку відкрила віце-президент музею Лідія Ткачук. Триватиме виставка до 27 червня. Адреса музею: 2249 W. Superior St., Chicago, IL 60612.

Марія Климчак

Зліва: Юрій Олішкевич, Анатолій Хмара і Олексій Коваленко під час відкриття виставки.

Ревізор Миколи Гоголя таки приїхав в Україну

Володимир Єфимов

КРИВИЙ РІГ, Дніпропетровська область. – Видатний теоретик театру Віталій Ковалевський (1927–2005) говорив про стиль театральної вистави: „Підставою для визначення стилю є ставлення до предмета, яке містить установку на відображення його або у формах самого життя, або в умовних формах віддзеркалення життя людини...

Переваги такого підходу: по-перше, спрощення або архаїчність не знімають проблем, які мають загальнолюдське значення, і по-друге, загальнолюдське значення образу відповідає рівню розвитку сучасної людини".

Саме такими настановами свого вчителя у Дніпропетровському театральному училищі керувався Генадій Шумаков, коли надумав створити свою власну виставу гоголівського „Ревізора" в Криворізькому міському театрі драми і музичної комедії ім. Тараса Шевченка.

Г. Шумаков – актор цього театру, самодостатній мистець творчої вдачі. За плечима – 25 років сценічного стажу.

Коли наближався 200-літній ювілей Миколи Гоголя, Г. Шумаков вирішив, що сучасного глядача вже не зацікавить традиційна вистава за твором клясика. Потрібна нова мова вистави, нова стилістика, аби пересічна людина сприйняла дотепну й гостру гоголівську сатиру – про нас, нинішніх; ту сатиру, яка волає у квінтесенції „Мертвих душ": „Над ким смієтеся? Над собою смієтеся!".

Г. Шумаков власноруч уважно де переписав, а де й перелицював текст гоголівського „Ревізора" з однією метою – заволодіти повністю увагою глядача, напружити його нерв і не відпускати до самого кінця, коли він душею почне резонувати разом із банею недобудованої церкви (символом нашого недосконалого суспільства, що бовтається у недорозвиненому капіталізмі), яка розхитується на кшталт годинникового маятника – минають століття, та не минають вади суспільства, не минають гріхи людські. І звучить молитовна музика, у якій чується: „Зглянься, Господи, на людей, що згрішили!". Втім, грішать і сьогодні: „Та й дивно говорити: немає людини, котра б за собою не мала якихнебудь гріхів. Це вже так самим Богом влаштовано!".

Городничий (Генадій Шумаков), якому наснився пацюк (артистка Галина Гудименко).

З символіки вистава й починалася: центральному персонажеві вистави Городничому несподівано наснилися два пацюки: „чорні, неприродної величини! Прийшли, понюхали – й пішли геть" До чого б це?! Гей, гей, читаймо розшифровку сну за „Сонником" часів М. Гоголя, для якого містичність складала чи не половину його єства: „Бачити уві сні пацюків означає, що ви будете ошукані та побиті". Ну що ж, несподівана поява „ревізора" повністю виправдала сон Городничого, а для самого М. Гоголя була дотепним засобом для морального „побиття" грішників: і самого цього місцевого можновладця, і його оточення.

За Г. Шумаковим, обидва оті пацюки матеріялізуються у пацючок, тобто симпатичних пластичних дівчат – артисток балету, які додають жорстко-сатиричній тональності тексту вистави тепленького забарвлення, тому автор криворізької інсценівки і назвав їх „душевними". Так, Галина Гудименко і Тетяна Лашина симпатично грають свої ролі – коли стилізованого живого тла вистави, коли – виконуючи утилітарні функції робочих сцени, маніпулюючи з реквізитом, а часом вони навіть коментують пластикою діялог жіночих віртуальних персонажів.

На мою думку, задум Г. Шумакова пом'якшити суворість гоголівської сатири „душевністю" граціозних дівчат дещо розмиває ідею вистави – сміятися над собою, над нашим суспільством мусимо зі сльозою, а не розчулено милуючись танцюючою юнню.

Втім, поміркуємо, якщо стати на альтернативну думку і уявити тих пацюків у реалістичній натуралістичності – у сірих балахонах, з каптурами на головах та ще, не дай Боже, – з хвостами, то це вже була б „вистава жахів та чорнухи" і абсолютно не гоголівська. Отут можна порозумітися із Г. Шумаковим, який, створюючи виставу в іронічному ключі, дає глядачеві можливість розслабитися, час від часу переводячи сатиру в гумор.

А що ж образ Городничого? Коли дивишся на це порочне створіння порочного суспільства у виконанні Г. Шумакова, мурахи бігають спиною – та цього циничного чиновника ми щодня зустрічаємо, потерпаємо від нього, та ба – він... трохи сидить і в нас самих! Оце вже і є справжнє мистецтво, котре, як не втомлювався повторювати В. Ковалевський, тільки тоді є мистецтвом, коли воно виховує людину, підіймає її. Автор п'єси задумував Городничого такої вдачі, що „перехід от остраху до радости, от грубости до пихатости відбувається досить швидко, як у людини з грубо розвиненими схильностями душі". Самим таким і створює його Г. Шумаков-актор, шалений акторський темперамент якого захоплює глядача. Голос, рух, жест, міміка, акценти на деталях, відчуття часу і темпо-ритму – усе це притаманно акторові у найкращій якості.

У Дніпропетровську біля пам'ятника М. Гоголеві 1 травня громадськість святкувала 200-річчя від його народження. Саме сюди, на подніпрянську Україну, за М. Гоголем, їхав персонаж Хлєстаков з Тули („подорожна прописана у Катеринослав"). Якщо хтось заперечить і спробує наполягати, що пунктом призначення було місто Твер, то досконало обізнаний у творчості М. Гоголя Г. Шумаков швидко доведе: у первинному варіянті „Ревізора" фіґурував саме цей найпровінційніший губернський центр, якому

(Закінчення на стор. 25)

Хор „Мрія“ торує шлях українській пісні

Під час виступу в Органній залі Львова 23 жовтня 2005 року англійського жіночого хору „Вокальні експресії“ з Гадерсфільду (диригент Катерина Віліямс) та хору „Мрія“ (диригент Богдан Дерев'яненко).

Проректора Львівської комерційної академії проф. Степана Гелея, науковця, патріота, великого любителя українського хорового співу та взагалі української культури, я знаю від 1992 року. С. Гелей є автором близько 50 виданих праць про український кооперативний рух у Галичині перед Другою світовою війною.

Тоді ж я дізнався, що в часі, коли українська мова була викинена з цього навчального закладу, щоб повернути її у стіни інституту він організував з викладачів та студентів у 1985 році хор „Мрія“ й відтоді є президентом цього прекрасного хору, який вже здобув міжнародне визнання. Хор „Мрія“ своїми довголітніми виступами не тільки у Львівській комерційній академії, а й загалом в Україні зміцнював українську хорову культуру. С. Гелей створив чи не перший в Україні Музей історії хору „Мрія“.

Наше знайомство та співпраця почалися з нагоди перепоховання тлінних останків Патріярха Йосифа Сліпого з Риму до собору св. Юра у Львові. Хор „Мрія“ був одним з хорів, які брали участь у цій події. Хор співав у Преображенській церкві. Від того часу були спільні виступи з львівськими хорами та Івано-Франківським хором у Римі у 1996 році з нагоди відзначення 400-ліття Берестейського єднання, спільний виступ у Львові з голяндським хором ім. Миколи Лисенка у 2000 році, концерти у Львові та Дрогобичі.

У 2001 році відбулося спільне турне згаданих хорів у Голяндії та спільний запис компакт-диску „Голяндія зустрічає Україну“, а у 2004 році – візита хору „Мрія“ до Англії, де хор „Мрія“ дав спільний концерт з англійським жіночим хором „Вокальні експресії“ під керівництвом Катерини Віліямс. Цей хор вивчив українські пісні та гимн „Ще не вмерла Україна“ українською мовою, що викликало сенсацію на виступі у Гадерсфільді, а рік пізніше – у Львові та Дрогобичі. Були спільні виступи хору ім. М. Лисенка та „Мрії“ у Львові у 2008 році, де хорами керували Василь Долішній та Ірина Горванко.

Треба подивляти співпрацю хору „Мрія“ з польським хором „Ґурнік“ з Любіна. Понад 10 разів „Мрія“ виступала у Любені, а „Ґурнік“ багато разів співав у Львові. Була творча співпраця з хорами Німеччини, Чехії, Хорватії, Франції. Хор „Мрія“ дав чимало концертів, щоб зібрати фонди на встановлення пам'ятників Тарасові Шевченкові у Львові та Москві, Петрові Сагайдачному у Кульчицях, Соломії Крушельницькій у Тернополі, Роксолані у Рогатині. У 1993 та 1997 роках хор „Мрія“ став лавреатом перших нагород національних конкурсів ім. Миколи Леонтовича у Києві.

На рахунку „Мрії“ – понад 500 виступів на міжнародних фестивалях. Коли у 1985 році С. Гелей створив цей хор, то в програмі першого концерту обов'язковою була пісня „Ленін всеґда живой“. Такою була вимога влади.

Першим диригентом „Мрії“ був Іван Чумашко, викладач Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка. У 1988 році під його керівництвом „Мрія“ здобула звання Народної хорової капелі. З 1989 року диригентом був Заслужений артист України проф. Богдан Дерев'яненко – доцент катедри хорового і камерно-симфонічного диригування Львівської музичної академії ім. М. Лисенка. Протягом років „Мрія“ співпрацювала з визначними композиторами, диригентами та музичними діячами – Анатолієм Авдієвським, Павлом Муравським, Миколою Головащенком, Миколою Коллесою, Анатолієм Кушніренком, Юрієм Луцевим, Євгеном Вахняком та багатьма іншими.

Вже майже два роки хором „Мрія“ диригує В. Долішний – випускник Львівської музичної академії ім. М. Лисенка. С. Гелей пригадує: „Мрія“ зформувалася з інтелектуалів, які знали, чого хочуть, і не боялися труднощів. Це були Іван Галик, Ярослав Антонюк, Ярослав Пелиховський, Володимир Рибак, Степан Вольський, Роман Литвин, Марія Гайова, Ярослава Крикошанська, Марія Шульга, Таїса Гелей, Марія Мельник, Ярослав Скоробогатий та багато інших.

Управа голяндського хору ім. М. Лисенка запросила хор „Мрія“ до спільних виступів у Голяндії в березні 2010 року, щоб у цей спосіб відзначити 25-ліття хорової капелі „Мрія“. А в грудні 2008 року в житті С. Гелея сталася ще одна пам'ятна подія: презентація його монографії „Львівська комерційна академія. Нарис історії“ (Львів. Видавництво Львівської комерційної академії, 2008 рік, 624 стор.).

Зустріч у церкві св. Миколая в Ню-Вейгені, Голяндія, 16 серпня 2001 року. Зліва: Володимир Луців, Богдан Дерев'яненко, посадник міста Ню-Вейген Стефан де Вос, д-р Мирослав Антонович, Юп Вербік – голова хору ім. Миколи Лисенка, диригент хору Павло Гакенес.

Нинішній ректор академії проф. І. Копич відзначив, що книга відтворює здобутки когорти визначних діячів науки і освіти, які жили і працювали за умов різних освітянських спільнот – австрійської, польської, радянської і сучасної української, але завжди були національно свідомими українцями.

На презентації промовляли д-р Ярослав Дашкевич – керівник Інституту української археографії та джерелознавства Львівського національного університету, проф. С. Скибинський, д-р Степан Макарчук з Львівського національного університету ім. Івана Франка, д-р Микола Литвин – завідувач катедри Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича Національної Академії Наук України.

Володимир Луців,
Лондон, Великобританія

Ревізор Миколи Гоголя...

(Закінчення зі стор. 24)

тоді ще не було й 100 років від заснування у 1776 році. Таким чином, у Г. Шумакова немає ніякого штучного „прив'язування“ місця дії до своєї місцевості, як це часто-густо роблять нинішні режисери-постановники, наївно вважаючи, що таким чином „осучаснюють“ п'єсу.

Як і має бути у моновиставі, один актор створює образи кількох персонажів. Але ж Г. Шумаков спосіб вибрав комбінований: грає Городничого і Хлєстакова, а решта персонажів у нього віртуальні – представлені лише одягом на стоячих вішаках та голосами фонограми. Метод, безумовно, ориґінальний. Тож чуємо „голоси душ“ (не забуваймо, для Г. Шумакова усі вони – персонажі неґативні, „мертві душі“). Сценографія, створена Андрієм Давидовим, вкрай лаконічна – це згадані вище символічна церковка та стоячі хрестоподібні вішаки для одягу. Ото й усе. Був задум щодо цікавого могутнього об'ємного задника, та театр не дав на нього фонди, тож на авансцені ліворуч бачимо лише невеликий макет тієї запланованої сцени. І добре, що актор, обігруючи, зосереджує на макеті увагу глядачів.

Виставу Г. Шумакова створено для глядача мислячого, який шанує творчість М. Гоголя взагалі. Та ще, обов'язково, такому глядачеві має бути притаманним почуття гумору і критичне ставлення до неґативних процесів у суспільстві. Тому „Ревізора мертвих душ“ треба показувати по всій Україні, а може, і за її межами.

ПРО ПЕРЕЖИТЕ І НЕЗАБУТЕ

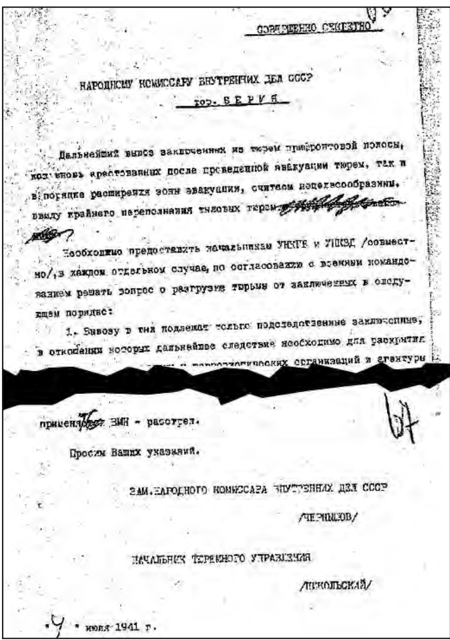
Пам'ятати минуле – наш обов'язок перед майбутнім, перед народом

В „Свободі" з 22 травня на першій сторінці вміщено інформацію „В Україні відзначено День пам'яті жертв політичних репресій". Тішуся, що нарешті оприлюднюються ці страшні злочини, які заподіяв комуністичний режим нашій багатостраждальній Батьківщині.

Переглядаючи архів мого покійного тата, о. протопресвітера д-ра Семена Гаюка, який співпрацював зі „Свободою", я знайшла свідчення Олександри Гаюк з 1952 року про злочини більшовицької влади в місті Кременці на Волині. Також знайшла статтю „Засекречена катівня" пера о. С. Гаюка, написану ще 1989 року, де згадується ще інше місце злочинів більшовиків.

Ласкаво прошу помістити їх в ваших наступних числах, щоб доповнити відомості про ці жахливі злочини, і щоб нове покоління, яке вже народилося і виросло у вільній Україні, довідалося про ці страшні події.

Мирослава Гаюк-Дмитріюк,
Іст-Амгерст, Ню-Йорк

СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО

НАРОДНОМУ КОМИССАРУ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ СССР
тов. БЕРИЯ

Дальнейший вывоз заключенных из тюрем прифронтовой полосы, контингентов арестованных после проведенной эвакуации тюрем, так и в порядке расширения зоны эвакуации, считаем нецелесообразным, ввиду крайнего переполнения тыловых тюрем

Необходимо предоставить начальникам УНКГБ и УНКВД /совместно/, в каждом отдельном случае, по согласованию с военным командованием решать вопрос о разгрузке тюрем от заключенных в следующем порядке:

1. Вывозу в тыл подлежат только подследственные заключенные, в отношении которых дальнейшее следствие необходимо для раскрытия ... повстанческих организаций и агентуры

применять ВМН - расстрел.

Просим Ваших указаний.

ЗАМ. НАРОДНОГО КОМИССАРА ВНУТРЕННИХ ДЕЛ СССР
/ЧЕРНЫШОВ/

НАЧАЛЬНИК ТЮРЕМНОГО УПРАВЛЕНИЯ
/НИКОЛЬСКИЙ/

"4" июля 1941 г.

Таємний документ НКВД від 1941 року про розстріли в'язнів.

...Я, нижче підписана Олександра Гаюк, уроджена Жиглевич, народилася 20 травня 1912 року в місті Крем'янці на Волині. Не маючи змоги з'явитися перед Комісією Керстена, складаю письмове свідчення, яке можу підтвердити під присягою.

В перших днях місяця липня 1941 року, після відступу більшовиків з Крем'янця, я разом з своїм батьком св. п. Йосипом Жиглевичем (розстріляним пізніше німцями в 1943 році) пішла до в'язниці, що знаходилася на Дубенській рогатці в місті Крем'янці, щоб у в'язничних актах знайти бодай який-небудь слід про свого рідного брата Степана Жиглевича (народжений в 1916 році), якого більшовицька влада заарештувала серед ночі у власному помешканні в грудні 1940 року.

У вищезгаданій в'язниці я і мій батько застали інших українських громадян, які також прийшли шукати за своїми рідними, що були заарештовані більшовиками.

Але зібрані люди довідалися від одного чудом врятованого в'язня, що енкаведисти перед своїм відступом масово розстріляли усіх в'язнів і закопали їх у одній братерській могилі – ямі на в'язничному подвір'ї, що було обнесене високим муром, котрий ховав їх злочин перед очима інших обивателів.

Люди, в тому числі і мій тато, почали копати на в'язничному подвір'ї і справді за кілька хвилин натрапили на одну велику могилу з трупами в'язнів. Те, що ми всі побачили тоді, було безмірно жахливим. Кілька соток людських трупів, свіжих наверху і вже більше розкладених на долі ями, лежали голі, скидані як-будь, в більшості зі скрученими назад руками, зі слідами катувань, але найбільше – з пострілами в потилицю.

Матері впізнавали своїх синів, жінки – своїх чоловіків, діти – батьків. Помимо страшного сопуху, люди товпилися біля ями, а чоловіки вибирали трупи. Плач, роздираюче душу голосіння нещасних жінок супроводжували цю сумну і невидану ще мною досі екзгумацію мучеників більшовицької влади.

Що діялося тоді довкола цієї жахливої ями, годі мені передати звичайними людськими словами. Це треба бачити особисто, щоб переконатися у більшовицькому народовбивстві і належно зрозуміти суть кривавого більшовизму.

Хто ж були в переважаючій масі ці нещасні жертви кривавого комунізму? Це були переважно наші смирні і працьовиті українські селяни, робітники та трудова українська інтеліґенція. Не було серед них ані поміщиків, ані яких-будь капіталістів, яких взагалі майже немає серед нашої селянсько-робітничої української нації.

Я тоді до краю переконалася, що являє собою ця комуністична змова проти нашого українського народу. І хоч дальші мої слова не відносяться стисло до повищого мого свідчення, але як очевидець явного геноциду я з глибоким переконанням висловлюю своє обурення, що в західньому тим часом ще вільному світі знаходяться ще державні мужі і навіть духовні провідники, які за всяку ціну хочуть співіснувати з кривавим, безбожним комунізмом.

Нехай, може, вони і дотягнуть своє жалюгідне життя до самого гробу, але їх нащадки підуть до спільної ями з рук червоних катів, так само, як пішли до цих могил мільйони синів нашого многостраждального народу, а також інших вільних народів, яких безсоромно, ганебно продали червоним катам злочинні змовники з західнього світу.

Іще раз потверджую, що це своє повище свідчення я складаю по щирій правді перед Богом і перед Його святим і вічним законом!

Олександра Гаюк,
домогосподарка

Статтю о. Семена Гаюка „Засекречена катівня" буде вміщено в наступному числі „Свободи"

НОВІ ВИДАННЯ

Книга про український театр – без брехні і солодощів

Володимир Єфимов. „Між Сценою і Глядачем. Збірник нарисів і статтей". „Пороги". Дніпропетровськ, 2009.

Театральні рецензії і статті Володимира Єфимова про культурне життя України постійно з'являються у „Свободі". Вони запам'ятовуються спостережливістю автора, безсторонніми оцінками тетральних вистав і вболіванням рецензента за український театр. З 45 матеріялів, вміщених в новій книжці, третина була опублікована у „Свободі".

В. Єфимов веде мову про вистави дніпропетровських театрів – українського академічного музично-драматичного ім. Тараса Шевченка, обласного молодіжного „Камерна сцена", театру російської драми ім. Максима Горького, академічного театру опери і балету, Київського академічного драматичного театру ім. Івана Франка, Львівського „Театру в кошику", Київського театру поезії „Мушля", Дніпродзержинського музично-драматичного театру ім. Лесі Українки, Київського театру сучасної хореографії, російського театру „Арбат", Павлоградського театрі ім. Бориса Захави, концерти Кубанського козачого хору, Дніпропетровської консерваторії ім. Михайла Глінки, Народної артистки України Ніни Матвієнко, академічної симфонічної оркестри з творами Мирослава Скорика. Кілька статтей присвячено експериментові американського режисера українського походження Адріяна Бриттана, який поставив три опери українською мовою.

В. Єфимов виступає знавцем і шанувальником українського театру, активно домагається його оновлення і розвитку. Такою була його позиція і в попередній „театральній" книзі – „Між Мельпоменою і Січеславною" (2005 рік). Щирість такого вболівання можна показати на прикладі листа до мене (у книзі є листи, інтерв'ю, нариси) з приводу російської лайки на дніпропетровській сцені: „Все! Більше нерви не витримують розповідати про таке ганебне. Якби таке побачив пан Ростислав Василенко, його вхопила б „кондрашка". Автор мав на увазі Заслуженого артиста України Р. Василенка – знавця і патріота українського театру. А „кондрашка" – теж з російської мови і означає „удар". Цей вислів поширився після 1707 року, коли провідник повстанців Кіндрат Булавін вщент розбив загін царського війська.

В. Єфимов запропонував мені написати до книги передмову, яка має назву: „Чи впускатимуть Володимира Єфимова до театрів?". Йшлося про постійну безсторонню критику з боку рецензента усіх недоліків у виставах. Думаю, що після появи нової книги автора навіть запрошуватимуть ті режисери, для яких мистецтво – не засіб заробітку, а покликання. А інших нехай тішить те, що безгрошів'я автора зумовило невеликий наклад книжки – 100 примірників, тож не всі зможуть прочитати про негаразди театрального життя в Укаїрні. А хто дуже хоче нехай звернеться до автора на електронну адресу: yefymov_v@ukr.net з позначкою „Kovalevsky".

У дарунковій посвяті В. Єфимов написав: „Усе це писав без брехні та без мети, тож тепер і сам дивуюся: навіщо?" Добре, що без брехні, бо вже настав час сказати правду і про український театр.

Левко Хмельковський

У студії Дніпропетровського обласного телебачення 29 травня під час презентації книги Володимира Єфимова „Між Сценою і Глядачем" і впорядкованого ним збірника статтей театрознавця Віталія Ковалевського (1927-2005) „Інтелектуальний театр" (зліва): Володимир Єфимов, Наталя Новостройна – театральний консультант, Олександра Тронь – ведуча телепрограми.

Три нові книжки про Закерзоння

„Явожно. Спогади в'язнів польського концентраційного табору". До друку підготували Богдан Гук і Мирослав Іваник. Перемишль-Торонто-Львів, 2007.

Анна Леськів-Кіт. „Закерзонські долі. Спогад про село Корчмин". Торонто, 2002

Андрій Кордан. „Один набій з набійниці. Спомини вояка УПА з куреня „Залізняка". Торонто-Львів, 2006.

ТОРОНТО. – Закерзонням називають українські етнічні землі у долинах Сяну та Бугу, які тепер знаходяться по польському боці. Це Лемківщина, Перемищина, Ярославщина, Холмщина та Підляшшя. Саме про долю мешканців цих земель розповідають книжки, які вийшли друком у колекції „Бібліотека Закерзоння", як перший, третій і четвертий томи серії „Спогади".

Перший том „Явожно. Спогади в'язнів польського концентраційного табору" готували Богдан Гук і Мирослав Іваник. До книжки увійшли 38 споминів колишніх в'язнів концтабору. Автори з болем розповідають про пережиті кривди.

Під час акції „Вісла" в 1947 році, за польськими даними, було депортовано з Закерзоння 140,575 українців, убито 655 осіб, заарештовано 1,466 членів українського руху опору. В концтаборі Явожно було ув'язнено 3,870 осіб, в тому числі 800 жінок і кілька десятків дітей віком до 14 років. В результаті тортур в концтаборі позбавлено життя понад 160 в'язнів. Том спогадів збагачує стаття відомого дослідника історії українців Закерзоння у післявоєнний час Євгена Місила, а також фотографії і документи, іменний і географічний покажчики.

Автором третього тому „Закерзонські долі – спогад про село Корчмин"є Анна Леськів-Кіт. Книжка вміщує великий комплекс документів і матеріялів, які розкривають не лише долю села Корчмин, розташованого між містечками Угневом і Белзом, на сучасному кордоні між Україною і Польщею, а й події на Закерзонні.

Четвертий том серії „Один набій з набійниці" – це спомин вояка Української Повстанської Армії з куреня „Залізняка" Андрія Кордана („Козака"). Упорядником книжки є Микола Дубас. Книжка прикрашена картинами талановитого художника-повстанця Ніла Хасевича (1905-1955), який загинув геройською смертю.

А. Кордан прийшов на світ в селі Вислок-Горішній на Лемківщині в родині Стефана і Теклі, у яких було 11 дітей. Любив він безмежно свою землю і народ. Доля так склалася, що став він на службу з початку в українській поліції, а звідти перейшов в лави УПА на Любачівщині.

Особливо цікаві розповіді про те, як УПА стала на захист свого рідного народу. Крах підпільної боротьби УПА на Закерзонні настав після акції „Вісла". Тоді А. Кордан з командиром „Залізняком" – Іваном Шпонтаком перейшов до Словаччини, а звідти – у Західню Европу. „Залізняк" був заарештований і засуджений на смертну кару, яку замінено на 25 років ув'язнення. Він вийшов з в'язниці 4 листопада 1981 року і помер 14 квітня 1989 року в Словаччині.

Другий тому серії „Спогади" передбачено на спогади про трагічну долю Холмщини в 1938-1948 роках. Почалася праця над п'ятим томом „Смак лемківської долі".

Об'єднання українців „Закерзоння", яке є видавцем усіх томів, безкоштовно розіслало по 300 книжок кожного видання до бібліотек України і по 80 книжок – до бібліотек Польщі та Північної Америки. Усі три книжки можна придбати в книгарні „Буква". Адреса: Bukva, 99 Six Point Rd., Toronto, On., M8Z 2X3, Canada.

Ярослав Стех

СПОРТ

Вістки з УСВТ „Чорноморська Січ"

Ще одна перемога української дружини в змаганнях футболістів Ню-Джерзі

„Чорноморська Січ" – Сікокос" – 4:3

ЮНІОН, Ню-Джерзі. – 7 червня відбулися треті змагання футболістів „Чорноморської Січі" після здобуття чемпіонату в Центральній дивізії „Ґарден стейт сакер ліґи". Це була також третя перемога, цього разу над дружиною копаного м'яча з Сікокосу, Ню-Джерзі. Вже від перших хвилин зустрічі гості розпочали швидкі рейди на ворота „Ч. Січі" і на 10-ій хвилині здобули ведення – 1:0. Після цього ґоля „січовики", в свою чергу, провели стрімкі атаки, одну з яких Дмитро Терещук успішно закінчив ґолем, яким вирівняв рахунок – 1:1. З цим вислідом закінчилася перша половина гри.

Другу половину суперники знову розпочали швидкими атаками, в яких зуміли здобути чергових два ґолі. Ведучи вислідом – 3:1 вони дещо знизили темпо гри, маючи на меті втримати цей переможний вислід. „Січовики" створювали критичні моменти під воротами суперників, і на 72-ій хвилині Петро Касіяненко гарним ґолем знизив рахунок – 2:3. Остаточно в кінцевій фазі змагань Тарас Оконел вирівняв вислід – 3:3.

Судді призначили 30-хвилинне доґравання, в якому на 3-ій хвилині напад „Ч. Січі" провів швидку атаку, у якій Максим Вагонян здобув переможного ґоля.

Протягом доґравання обидві дружини виявили значні зусилля, щоб здобути чергові ґолі, одначе переможний вислід для „Ч. Січі" (4:3) залишився незмінним.

Склад „Чорноморської Січі" : Александер МакДоналд, Степан Колодій, Андрій Мандзій, Марко Гординський, Андрій Кудрик, Антін Данес, Андрій Панас, Данило Левицький, Д. Терещук, П. Касіяненко, Т. Оконел, Марко Витвицький, М. Вагонян, Антін Григорович.

Омелян Твардовський

Тривають змагання за участь у Чемпіонаті світу з футболу 2010 року

В листопаді 2008 року відбулося жеребкування змагань за участь у Чемпіонаті світу з футболу 2010 року (ЧС-2010). Суперниками збірної команди України стали в шостій групі національні команди Андори, Казахстану, Білорусі, Англії і Хорватії.

До кінцевої стадії ЧС-2010, який відбудеться у Південно-африканській республіці (ПАР) у червні 2010 року, вийдуть 13 европейських команд. Переможці дев'яти відбіркових груп виходять до кінцевого етапу безпосередньо, а вісім команд серед тих, що посіли другі місця, розіграють між собою ще чотири путівки. Африка делеґує шість збірних, включаючи господарів турніру. Північну, Південну і Центральну Америку представлятимуть вісім команд, а решту п'ять путівок отримають команди Азії та Океанії.

7 червня у Порт-Елізабеті (ПАР) відбулося урочисте відкриття стадіону, на якому відбудуться вісім ігор ЧС-2010. Стадіон став першим з тих, які належить відкрити для майбутніх змагань. Його названо на честь Нельсона Мандели. Він має 48 тис. місць.

За підсумками змагань групового етапу ЧС-2010, станом на 11 червня, перші місця в групах посіли: в першій групі Данія, в другій – Швайцарія і Греція, в третій – Словаччина, в четвертій – Німеччина, в п'ятій – Еспанія, в шостій – Англія, у сьомій – Сербія, у восьмій – Італія, у дев'ятій – Голяндія. Саме голяндці стала першою европейською командою, яка офіційно забезпечила собі поїздку в ПАР.

Група 6

Англія – 21 точка після семи ігор,
Хорватія – 11 (6),
Україна – 11 (6),
Білорусь – 9 (5),
Казахстан – 3 (7),
Андора – 0 (7).

Надалі на українську збірну чекають ігри з Андорою (Київ, 5 вересня), Білоруссю (Мінськ, 9 вересня), Англією (Київ, 10 жовтня) і знову з Андорою (Андора, 14 жовтня). Англія прийме Хорватію 9 вересня, а Білорусь – 14 жовтня. Хорватія і Білорусь зіграють двічі: у Мінську 12 серпня і в Загребі 5 вересня. 10 жовтня Білорусь приймає Казахстан, а 14 жовтня Хорватія завершить турнір грою в Алма-Аті.

Збірна Росії стала найкращою з команд, що займають другі місця в европейських відбіркових групах.

Стан других збірних (за станом на 10 червня):

1. Росія (12 точок)
2. Франція (5)
3. Боснія і Герцеґовина (5)
4. Угорщина (4)
5. Швайцарія (4)
6. Ірляндія (5)
7. Північна Ірляндія (5)
8. Шотляндія (5)
9. Хорватія (4)

Дев'ять збірних, котрі зайняли перші місця в групах, потрапляють на ЧС-2010 безпосередньо, а ще чотири вийдуть з других місць через ігри плей-оф. Команди, що займають шості місця в групах, можуть змінитися. У зв'язку з цим може змінитися і загальне становище.

Збірна України наразі практично втратила шанси на перше місце в шостій групі, проте має непогану можливість зайняти друге місце, яке нині мають хорвати.

Хорватія й Україна боротимуться за другу путівку на ЧС-2010. 1 квітня збірна України поступилася Англії (1:2), а Хорватія виграла в Андори (2:0). 10 червня збірна України в Києві виграла у команди Казахстану з рахунком 2:1. З командою Хорватії вона зіграла 6 червня з рахунком 2:2.

* * *

22 червня в Ньоні, Швайцарія, відбудеться жеребкування трьох кваліфікаційних равндів Ліґи чемпіонів і перших двох равндів Ліґи Европи (другого за престижністю клюбного турніру, що розіґрується з 2009 року). Під час процедури „Шахтар" дізнається про свого суперника на третьому етапі (28-29 липня і 4-5 серпня).

Жеребкування групового равнду Ліґи чемпіонів відбудеться 27 серпня.

При жеребкуванні групового турніру Ліґи чемпіонів Европи у сезоні 2009-2010 років чемпіон України – київська команда „Динамо" буде знаходитися в третьому кошику, до якого увійшли також команди „Ювентус", „Панатінаїкос", „Рейнджерс", „Олімпіакос", „Марсель", „Бордо", „Бешикташ".

Якщо донецький „Шахтар" зможе пробитися до групового турніру Ліґи чемпіонів, то забронює за собою місце в другому кошику („Ліон", „Інтер", „Реал", ЦСКА, „Порту", „Спортінґ", АЗ).

Л. Хм.

4 липня – чемпіонат копаного м'яча Делеґатури УСЦАК-Схід

Згідно з рішенням Управи УСЦАК-Схід, цьогорічні ігри чемпіонату УСЦАК-Схід відбудуться на площі копаного м'яча оселі СУМ в Еленвілі, Ню-Йорк. В турнірі візьмуть участь українські дружини копаного м'яча, які активні на терені Делеґатури УСЦАК-Схід і є повноправними членами УСЦАК, маючи вирівняні вкладки до 2009 року.

Турніром проводитиме провід ланки копаного м'яча УСЦАК на чолі з ланковим Євгеном Чижовичем.

Ігри чемпіонату УСЦАК Делеґатури УСЦАК-Захід відбулися наприкінці травня в рамках турніру за Чашу Великих Озер в Дітройті.

Омелян Твардовський

НОВИНИ НАШОГО АРХІВУ

Як ми вже неодноразово повідомляли, „Свобода" розвиває свій електронний архів.

- За останній час там з'явився розділ „Веселки" – журналу для дітей, що видавався з 1954 року в редакції „Свободи". Свіже число виходило щомісяця, наповнене віршами, оповіданнями, чарівними казками, сценічними картинами-п'єсами, цікавими розповідями і статтями, загадками, сміховинками, дописами з дитячого життя. Сторінки готувалися редакторами у співпраці з письменниками, ілюстраторами і самими читачами - дітьми. „Веселка" була і залишається змістовним джерелом матеріялів для виховання національно-свідомої української молоді. Сьогодні Ви можете читати „Веселку" на нашій інтернет-сторінці www.svoboda-news.com за такі роки: 1954, 1955-1960, 1994.
- В розділі „Альманахи" вже доступні альманахи УНС за роки 1903, 1915, 2001-2008.
- Не проминіть увагою підбірку гумористичного видання Е. Козака „Лис Микита".

Ми оголошуватимемо новини архіву щотижня. Слідкуйте.

Редакція

www.svoboda-news.com

З великим болем і жалем повідомляємо, що 9 травня 2009 р. відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ і СЕСТРА

СВ. П.

ЛІДІЯ СОСЬ-БУЛЬБА

ПОХОРОННІ ВІДРАВИ відбулися 15 травня 2009 р. в Українській католицькій церкві св. Михаїла в Jenkintown, PA, а опісля поховання на Українському цвинтарі св. Марії у Fox Chase, PA.

Залишені в глибокому смутку:

дочки – ТАНЯ ВИТВИЦЬКА з чоловіком АНДРІЄМ
– ІВАНКА ОЛЕСНИЦЬКА з чоловіком НЕСТОРОМ
внуки – КСЕНЯ ОЛСЕН з чоловіком СКОТТОМ,
СТЕФАН ВИТВИЦЬКИЙ, ДАМ'ЯН ОЛЕСНИЦЬКИЙ,
АНДРІЙ ОЛЕСНИЦЬКИЙ з нареченою ХРИСТИНОЮ БАРАНЕЦЬКОЮ
правнуки – НІНА і МИКОЛА ОЛСЕН
брат – ІВАН СОСЬ з дружиною УЛЯНОЮ
пасерби – ОЛЕГ і ЛЮБОМИР СЕРЕДЯКИ
племінники – ЯРЕМА СОСЬ, РЕНАТА СОСЬ і КАТЕРИНА ГАЙДА з родинами.

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви на Sabre Foundation, 872 Massachusetts Avenue, Suite 2-1, Cambridge, MA 02139.

З глибоким жалем і смутком повідомляємо, що в понеділок, 8 червня 2009 р. відійшла у Божу вічність

СВ. П.

ТАТІЯНА РАБІЙ

нар. 21 лютого 1939 р. в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 15 червня в похоронному заведенні Петра Яреми і в Українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку, а відтак на цвинтарі Gate of Haven, Hawthorne NY.

У глибокому смутку залишені:

кузини – БОГДАН РАБІЙ з дружиною ІРЕНОЮ і родиною
– ЯРОМИР КРУПКА з дружиною ОКСАНОЮ і родиною
– ЯРОСЛАВ КАРПІНСЬКИЙ з дружиною ДАНОЮ і родиною
– АДЯ ФЕДАШ з чоловіком ОРЕСТОМ і родиною
– АЛЬБЕРТ ФРАНКЕН (чоловік пок. кузинки Дарії) з дочкою
ближча і дальша родина:
– НЕОНІЛЯ і ЗЕНОН КРАМАРЧУКИ з родиною
– УЛЯНА СТАДНИК
– ХРИСТИНА ДУРБАК
– ЗІРКА і МИРОСЛАВ СМОРОДСЬКІ з родиною
– ТАМАРА СИДОРЯК з родиною.

Вічна Її пам'ять!

У світлу пам'ять д-ра Осипа Оришкевича

Св. п. Осип Оришкевич

Ділимося сумною вісткою з медичною громадою та українською спільнотою, що 23 квітня віддійшов у вічність незабутній учитель і колеґа св. п. д-р Осип Оришкевич. Прожив він 94 роки, сповнених любов'ю і працею для родини і лікарської громади.

Народився О. Оришкевич 10 березня 1915 року в Олеську, на Львівщині, в родині судового службовця Семена і Кароліни Оришкевичів. Мав сестру Сузанну і молодшого брата Романа, який став клінічним професором медицини в Илинойському університеті. О. Оришкевич закінчив в 1935 році філію Української академічної гімназії у Львові та протягом 1935-1939 років студіював медицину у Познанському університеті. Закінчив студії у Львові в 1941 році.

В 1941-1943 роках він спеціялізувався в гістології у проф. Б. Ялового, працював асистентом у проф. О. Подолинського в гінекологічній клініці Львівських медичних курсів, де я мав нагоду з ним познайомитися, бо він був добрим учителем для нас, студентів гістології. Потім, на еміґрації, ми відновили наше знайомство на з'їздах Українського Лікарського Товариства Північної Америки (УЛТПА).

З 1944 року д-р О. Оришкевич у Німеччині працював спочатку у Гайдельберґському університеті, в гінекологічній клініці проф. Г. Рунґе. Там же, в 1947 році, отримав докторат за дослідну працю з гінекології.

О. Оришкевич був щасливо одружений з Лідією Яцків, з якою в 1948 році еміґрував до Америки, оселився в Брукліні, Ню-Йорк, де в 1951 році відкрив і провадив приватну лікарську практику. Належав він до кількох американських медичних товариств та до УЛТПА, брав участь у лікарських з'їздах, дописував до „Лікарського вісника" на теми лікарської етики в Америці.

Після 40 років лікарської практики в Брукліні переїхав жити в Прінстон, Ню-Джерзі, де мав нагоду відвідувати цікаві академічні зібрання та слухати доповіді визначних вчених.

Подружжя виховало четверо дітей – сина Богдана та три дочки – Ларису, Зою та Ірину, яким дало освіту, та ще дочекалося п'яти внуків.

Родина і приятелі справили гарний і достойний похорон св. п. д-рові О. Оришкевичеві в Савт Бавнд-Бруку, біля могили його дружини, яка померла в 2005 році. Поминальна Служба Божа і Панахида в 40-ий день смерти були відправлені 1 червня у церкві св. Юра в Ню-Йорку.

Родині складаємо наші глибокі співчуття. Хай гостинна земля Америки буде йому легкою, а рідна земля України нехай йому сниться.

Вічна і славна йому пам'ять!

Д-р Павло Пундій,
Чикаґо

Відійшла на Вічну ватру

Завершила свій земний шлях 27 квітня Христина Ковч. Вона народилася 9 січня 1933 року в Лисівці, Тернопільська область, у патріотичній родині. Змолоду прищепили їй любов до Бога і України. Вона була племінницею Блаженного мученика о. Омеляна Ковча, до якого молилася про заступництво. Пройшла тяжкий життєвий шлях. Розлука з батьком стала центром її уваги, думання і праці, вона намагалася утримати родину разом.

Після війни сім'я жила в Бертесґадені, Баварія, де Х. Ковч ходила до школи, а в 1945 році вступила до Пласту, до гуртка „Волошки". В Америці оселилася з мамою в Рочестері, Ню-Йорк, де працювала і продовжувала студії. Була активною в пластовій станиці Рочестеру як сестричка новачок, впорядниця юначок, зв'язкова, референт вишколу і станична. На пості Крайової командантки пластунок в США працювала з молоддю, відвідувала пластові осередки, табори, виготовляла напрямні для пластових занять.

Св. п. Христина Ковч

На XIV раді Уладу Пластунів Сеньйорів (УПС) 9 жовтня 1997 року була вибрана Головною булавною УПС і працювала на тому пості вісім років, до 14 травня 2005 року. Під час своєї каденції вона виявила велику ініціятивність і непересічні організаційні здібності, не тільки пожвавила і згуртувала молодий сеньйорат до співпраці, але спільно зі своєю Булавою видала обіжник УПС як засіб зв'язку з курінними і осередками, інформувала членство про справи сеньйорату виданням „Сеньйорського листка зв'язку". З нагоди 75-ліття УПС Булава УПС під проводом Х. Ковч видала перший збірник „Курені УПС", де зібрано короткі історії всіх куренів УПС..

Х. Ковч активно включилася у працю Пласту в Україні, брала активну участь у з'їздах, конференціях, нарадах виховників, конґресах, зустрічах, перепохованні основоположника Пласту Олександра Тисовського, в першому Ювілейній міжкрайовій пластовій зустрічі 2002 року в Свіржі, Україна. Брала участь в збиранні фондів на розбудову пластових осель „Сокіл" і „Чота Крилатих", на потреби пластунів східних реґіонів України.

Х. Ковч намагалася об'єднати у пластовому гурті сеньйорів старшого віку та фінансово допомогти їм, мала особисті зв'язки зі сеньйорами у Львові, Ужгороді, Донецьку, інших містах України. Х. Ковч допомогла придбати пластову оселю в Донецьку, оселю ім. Івана Крамарчука та організувала курінь ім. Тисовських, членом якого вона сама була.

В липні 2002 року, у співпраці з Булавою УПС і пл. сен. Іреною Богачевською, курінною 26-го куреня УПС „Княгині", придбала пластову домівку для станиці в Донецьку.

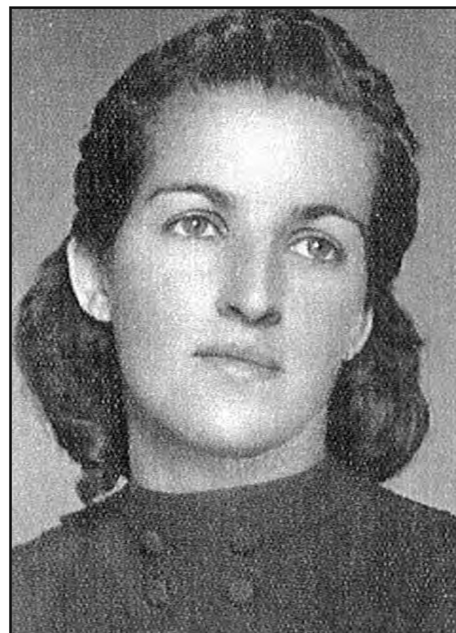
Х. Ковч була нагороджена найвищим пластовим відзначенням – Орденом св. Юрія в золоті, а з нагоди 100-ліття Пласту в світі та 20-ліття відродження Пласту в Україні – Грамотою вдячности.

Діяльність Х. Ковч не обмежувалася тільки пластовою працею, вона брала активну участь у громадському житті, була заступником голова Об'єднання українсько-американських організацій, довголітньою членкою 47-го Відділу Союзу Українок Америки, а в церковному житті працювала в Осередку української спадщини „Мозаїка". З її ініціятиви створено історичну кімнату парафії Української католицької церкви св. Йосафата для збереження матеріялів з життя парафії.

Своє земне життя Х. Ковч прожила з відкритим серцем, керуючись засадами християнської моралі, справедливости, культури і гуманности.

Слава Рубель

Прощаємося з Ольгою Макар

Св. п. Ольга Макар

Сьогодні ми прощаємося з Ольгою Малиновською-Макар. Сповнені смутком, з молитвами і любов'ю відпроваджуємо в Царство Боже людину з нашого заслуженого і неповторного покоління.

Народилась О. Макар у священичій родині 16 липня 1917 року у Львові. Тут вона виростала серед ровесниць-подруг, що належали до підпільної організації. Розцвіла на гарну, вродливу панночку і в 18 років вийшла заміж за інженера Модеста Макара. Здавалося, що життя буде спокійним і щасливим. Але настав 1944 рік, і вона пішла в чужий світ з чоловіком і маленькими донями Миросею і Христею. З болем залишила свій рідний улюблений Львів. А далі стелилось життя нелегке – на чужині в Німеччині та Америці.

О. Макар була активною громадянкою в суспільному і культурному житті. Була головою 63-го Відділу Союзу Українок Америки (СУА) три каденції та однією з ініціяторок „Вишиваних вечорниць", з яких дохід був призначений на католицькі школи при парафії Непорочного Зачаття. Працювала головою Суспільної опіки п'ять років при Головній управі СУА, належала до Марійської дружини та Пластприяту. Мала великий нахил до мистецтва, а особливо – до кераміки та вишивання. В Німеччині очолювала курси та робітню з вишивання. Гарно виховала чотири доні – Миросю, Христю, Мотрю і Дзвіню, дочекалася 11 внуків та 15 правнуків.

Заснула вічним сном 13 травня у власному домі, в колі своєї родини.

Складаю це моє слово як вислів глибокої пошани до світлої пам'яті О. Макар, як щире співчуття до всієї родини, а особливо добрих і дбайливих доньок. Складаю це моє слово і як нев'янучу квітку на вічну пам'ять О. Макар, яка завжди буде в наших серцях, і вірю, що Бог нагородить її вічним царством Небесним.

Мені здається,
люди не вмирають.
Вони відходять лиш
в далеку путь.
Про нас, живих,
вони не забувають.
Їх чисті душі зорями цвітуть.

Слово Христини Юзич з Дітройту, Мишиґен, на Панахиді 15 травня

Ділимося сумною вісткою, що 8 червня 2009 р. на 89-му році життя відійшов у вічність, після тяжкої боротьби з раком мозку, дорогий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

СВ. П.

ІВАН БОРИС

Нар. 10 жовтня 1920 р. в Україні.

Покійний був ветераном совєтської армії, військовополонений під час Другої світової війни. Після війни працював у фабриках і шахтах Німеччини та Бельгії, на фармі та в шахтах Канади і для CBS Television у Ню-Йорку.

Довгі роки проживав у Кергонксоні та Елленвілі, Н. Й., а після діягнози рака повернувся до Канади до своїх синів. Любив природу, а спеціяльно город.

ПАНАХИДА була відправлена в середу, 10 червня 2009 р. в MORSE & SON CHAPEL of the MORGAN FUNERAL HOMES, Niagara Falls, Ont. Похорон відбувся в четвер, 11 червня на Fairview Cemetery, Niagara Falls, Ont.

Залишилися у смутку:

сини – БОГДАН з дружиною МАРІЄЮ
– ПЕТРО з дружиною АНІТОЮ
внучки – ЛОРА, СТЕФАНІ, ХРИСТИНА і ЛАРИССА
колишня дружина – ОЛЬГА
ближча і дальша родина в Україні, Канаді й США

Вічна Йому пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійного можна складати на Leukemia and Lymphoma Society of Canada.